4

1

Acta

Facultatis. Philosophicæ.
in.
Academia. Dorpatensi. *Postmodum Pernaviensi Anno M.DC.XC.IX. Mense Augusto. Auspiciis Regis Caroli XII. translatæ Et in Præsentia Cancellarii, Comitis Erici Dahlberg inauguratæ*

Ab. ipso. Anno. Restaurationis.
Qui. incidit.
in.
M.DC.XC. Æræ. Christianæ.
Mense Augusti.
sub.
Auspiciis. invictissimi. ac. Potentissimi.
Herois.

Caroli. Undecimi
Sveo=Gothorum. Regis.
Augustissimi.

DECANUS
Gustavus Carlholm
Phil. Mor. & Civil. Prof.
Professores
Olaus Hermelin. Gabriel Verrugge.
Gabriel Sjöberg. Sveno Cameer.
Sveno Dimberg.

9.

1 In mense septembri Philosophiæ Theoreticæ Professor Dnus. Gabriel Sjöberg, apud Decanum Facultatis indicavit se sub manibus habere opus de Philosophia Libera, quod in varias dissertationes distribuere & publicæ censuræ submittere conetur. Præliminaria eius mox tradidit Decano approbanda.

2 In mense Octobri Juvenis Studiosus Nob. de Dunte Rigensis in animo se habere significavit disputare De causis belli Germanici a gloriosissimæ mem: Gustavo Magno Sveonum Rege gesti.

3 Sub sigillo Facultatis multa testimonia Depositionis & Absolutionis data sunt petentibus.

Anno MDCXC. Die XX Decembris.

Decano

Olavo Hermelin

Prof. Eloqv. et Poët.

Professoribus iisdem, qvi antea.

Peroravit Andreas Stretovius Smolandus de studiis rectè instituendis.

A°. 1691 d. 24 jan. concessum est Johañi Luzenbergio Bavaro, petenti, ut sub præsidio cujusdam Professoris disputaret publicè, et deinde semel sine Præside.

d. 31 Jan. Carolus Undeen VestGothus materiam dissertationis indicavit de Studio Honoris.

Item Petrus Bartelius Vermlandus de igne Subterraneo.

Kenicius Kenicii Angermannus de Columnis Herculis.

d. 14 Febr. Gabriel Siöbergius Prof. Theoreticus publicè disputationem habuit de Libero Philosopho, Respondente Magno Gabr. Edenio Vermelando.

d. 21 Febr. Georgius a Dunte, Rigâ Livonus, dissertaõnem de Caussis expeditionis Gustavi Adolphi in Germaniam publico examini submisit, præside Svenone Dimberg Prof. Mathem.

d. Martii Joh. Luzenbergius de Magistratu disputavit, præside O. Hermelino.

d. 22 Martii Hinricus Widderhof Revaliensis orationem de Magnificentia Regia publicè declamavit.

d. 25 Aprilis Carolus Undeen dissertationem suam, publicè defendit, Præside O. Hermelino.

d. 2 Maji Arvidus Grand Verml. dissertaõnis argumentum indicavit de Aqvis per fossas corrivandis Emittendisq̃.

Och qwinfolk äre så gilla som 2 manna
wittne, och 2 qwinnewittne äre
nog, och behöfwes intet 2 manna.
Kostnaden i giftorätten behåller han
hon, men ej arfwet
Dets belöpande en fader och mo[illegible]
[illegible] att sina söner; så
[illegible] [illegible] Konrade

Bare kürtzliche Erklerung auff die 3 folgende Fragen,
welche der Hochlöbl. Universitet zu Dorpat durch den
Hn. M. Lundenberg an mich schrifftl. gesandten gelan-
gen lassen.

1 Wo der Academie Bibliotek hin kommen? R. davon kan
ich gantz und gar keine Nachricht nicht geben.

2 Ob bey mir welche zu finden? R. weilen ich der Aca-
demie Bücher nicht kenne, kan ich weder ja noch
nein darzu sagen.

3 Ob Facultatis ~~Theologicae~~ Philosophicae Sigillum bey mir? R.
dasselbe ist mir gantz unbekandt, vielweniger bey
mir befindlich.

M. Joachim Wittstock

Anno M. DC. XCI. à Mense Junii,

DECANO

Mag. GABRIELE Skragge,

Orientalium & Graecae Lingg. Prof.

PROFESSORIBUS

Gustavo Carlhielm. Olavo Hermelin. Gabriele Siöberg. Svenone Camen. Svenone Dimberg.

D. 12. Augusti, woro samptl. Professores aff Facultate Philosophicâ (praeter Prof. Dimberg, qui h. t. Holmiae agebat) tilsammans, att conferera och sluta om några ährender, Faculteten angående, såsom

1°. Frågade Decanus, hwilken man skulle bruka til att consignera Acta Facultatis? Om icke kanskie någon aff de äldste studenterne, juxta Constit. Reg. Cap. 8.

Resolverades, effter man förmodar, att Acta någhång kunde lättligen skulle förfalla; att hwar en Decanus den mödan på sig tagne, cum etiam eo securius res habeantur, quo paucioribus innotescunt.

2°. Effter sedan förra Academien Sigillum Facultatis Philosophicae i intet finns; frågade Decanus, hwru der med stode tie giörandes? och om något skuller beställas, hwad Sinnebild der i skulle brukas?

Resol. Sigill moste beställas: och de gl. Acta consuleras, att, om Emblema Sigilli Fac. Phil. der finnes, man det samma må bruka: hwar icke, moste man ytterdare utara omtänckt, hwad adhiberas må.

3°. Monerade Decanus, om Repositorio, och Fisco Facultatis.

Resol. Att ett Skåp skulle beställas, med utgifne rum der uti, och särdeles lådor, för Fiscus att brukas.

Sammaledes resolverades, att en särdeles Kista til Fiscus Studiosorum skal giöras, juxta Const. Reg. cap. 24. § 9.

4°.

4°. Däsom befarades, att framdeles någon Dispüt torde förefalla, om Professionis Physicæ förestående, antingen det publicè af Professore Medicinæ skulle skee, eller af Professore Philosophiæ Theoreticæ ? begärade Decanus att få weta sina Hrr. Collegarum mening der om.

Enteligen collatis Votis (postquam causa variè disputata erat) slöts, att alle samptel. Professores Fac. Philosophicæ wille beflita sig der wijd, att maintenera samma Profession wijd sin Facultet, och nu wijd warande Professor Philos. Theoreticæ, Gab. Siöberg.

5°. Låfwades, att Hrr. Professores af Faculteten wille consignera, hwad hwar och en nu ingående termin wil publicè proponera, och skicka til Decanum, att han det til Magnificum Rectorem försänder.

d. 4. Octob. peroravit Dn. Zacharias Brennerus, Fenno, Græcè, de Amicitia Academica.

d. 10. Octob. Dn. Petrus Bartelius, Wermelandus, Disputationem suam, de Igne Subterraneo, publicè defendit, Præside Prof. Ol. Hermelino.

d. 24. Novemb. Dn. Gunnarus Follenius, OstroGothus, materiam Disputationis indicavit, de Contiguitate Corporum, sub Præsidio Prof. Siöbergs futura.

d. 25. Novemb. Prof. O. Hermelin, peroravit in Natalem Regis Nostri Clementissimi, CAROLI XI.

d. 9. Decemb. Dn. Nicolaus Limatius, OstroBothniensis, ~~postquam antea~~ porrecto prius Testimonio Venerandæ Facultatis Theologicæ 1mo Examen Theologi-

(cum

cum ritè cum subiisse constabat, tum sub Fide-jussione 3. Professorum, Hermelini, Skraggii, et Siöbergi, impetratâ veniâ subeundi Examen Philosophicum rigorosum, Specimen Eloquentiæ scripto dedit, elaboratâ Chriâ: Concordiâ res parvæ crescunt, discordiâ maximæ dilabuntur. Adfuerunt a. pro more, dum hoc fieret, tres nominati Proff.

Anno 1691. d. 16. Decemb. war Facultas tilsammans, och afhandlades följande saker.

1°. refererade Decanus, att Facultetz-Skåpet nu war färdigt, och arbetarenar, Snickaren, Smeden, Måhlaren, fordrade sitt.

Resol. att effter det kommer Academien til, betalar dem Acad.-Räntmästaren af Extraordinarie-medlen.

2°. Upläste Dn. Limatii Scriptum (: Fide-jussio 3. Profess. för honom upsättes är:), och approberades. Der hos och, å Decani på hans wägnar anhållande, honom permitterades, att få undergå Examen rigorosum.

3°. refererade Decanus, huru några här deponerade unge Studenter, komma och begära af honom Testimonium Depositionis: men menter, sådant ey kunna permitteras, effter 1°. det är emot Constitut. Reg. Acad., som befalla, att Studiosi, effter gifwen god eruditionis och morum prof wijd Academien, af Rectore Magnif. skole erhålla Testimonium Academicum, in frequenti Senatu recitatum. 2°. så practiceras sådant intet i Upsala. 3°. wijser experientzen, att åtskillige, som wijd Acad. restaurationem practiserat sig til sådana Testimonia Depositionis, hafwa betiänt sig deraf såsom af Testimonio Academico, och der med quitterat Academien, och i otijd wänt sin wäg, etc.

Resolv. Att inge Testimonia Depositionis må utgifwes: Utan de deponerade Studenterne må förmanas af Decano, att blij wijd Academien, och flijtigt studera, och hålla sig wackert, som rätte studenter anstår: Begäre sedan Testimonium Rectoris Magnifici, hwilket lärer lända dem til större heder och framsteg.

4°. Öfwerlefwererade Decanus Decanatet, til Dn. Prof. Philos. Theoreticæ Gabriel Siöberg.

ANNO MDCLXXXXII Ab initio ad tempus S. Johannis

DECANO

Gabriele Sjöbergh

Prof. Ph. Theoret.

PROFESSORIBUS vero SOLITIS

ACTA.

Laurentius Höyer

Die 31 Januarii de Laurentio Höyer Westmanno agebatur, an ad examen rigorosum admittendus foret? &c. Concludebatur, quod postquam constiteat, ipsum disputasse Upsaliæ et à Facultate Theol. examinatum esse, in iis partibus, quæ huc spectant, probari debeat.

Die 1. Februarii dabatur ipsi Character Eruditi Studiosi honoribus Academicis inmineentis, præsentibus apud Decanum Prof. Eloq. et Histor.

Die 2. Febr. Oblatum scriptum et tandem approbatum est.

Die 5. Ejusd. Ad examen rigidum admissus est Dns Höyer, præsentibus professoribus sequentibus. 1 Prof. Linguarr. Or. et Gr. D. Skragenius in professione ex Ebræa et Græca resolvendo et explicando industriam exploravit, à quo approbatus est. 2. Nomine Eth. et Pol. Prof. examinavit Prof. Eloqv. D. Hermelin, in Ethicis approbatus est, in Polit. v. nihil profectus propria confessione fecerat. 3. Mathes. prof. Dns Dimbey in Geometr. Opt. et Astron. in quibus mediocriter versatus est. 4. Histor. Prof. Dns Cameen in Historia univ. 5. Prof. Eloqv. ex Horatii Oda ambo ipsum approbavere. 6. Decanus ex Log. et Physicis quæstiones selectiores ipsi proposuit, ad quas non ita apposite responderat, ab ipso tamen est approbatus.

Conclusum: Examine hocce ad tenorem sanctarum Regiarum Constitutionum quatuor horarum spatio confecto, approbatus est et Candidati Philosophiæ titulo condecoratus est, adjecta adhortatione, ut porro non seponat studia philosophica, quæ sibi profutura usuique necessaria videbuntur.

Eodem die post meridiem in Consist. Maj. indicavit Decanus Andream Westerman Holm. de Errore sensuum, et Laur. Höyer de generatione disputare velle.

Nic. Limatius

Die 12. Martii Nicolaus Limatius Ostrobothniensis examinatus est, initio facto à Rect. Magnif. Prof. Eth. et Pol. qui in J. N. ipsum probavit et in sua professione approbavit. Hunc excepit Decanus, qui in Physicis examinatum laudavit, ut et in Metaph. Deinde Prof. Eloqv. ex Floro et Horatio industriam exploravit, nec non Prof. Hist. in Historicis, præcipue v. universali Hist. Mathesios item Prof. in Mathesi et Orient. Lingv. Prof. in Græca et Ebræa examinatum cum laude dimiserunt. Peracto examine ab omnibus judicatus est dignus Candidati titulo et honore.

23 Martii Materia de Vero Nobili scribenda ab Henrico Hedderhoff Reval. proposita est in Consistorio Maj. à Decano: Ut et Limatio de Prodigiis Mathematica pro Gradu.

Die 9. Aprilis in stilo examinatus est Edenius, Thema dato: Sanitatis verba minitari majorum multitudo.

Mag. Gab. Edenius examinatur.

Die 3. Maij examen subiit Magnus Gabriel Edenius Wermel. et primum Prof. Eloqv. ex Floro examinanti et Hist. Univ. satisfecit. Prof. Moralium, prolecta Pufendorffio, approbavit. Prof. Ling. Or. ex textu Hebr. sacro ut et Gr. Isocratis examinavit et meruit approbationem. Mathem. Prof. ex Astronomia notitiam indagavit et approbavit. Historiarum Professor absens data scriptis approbatione, in Historicis non examinavit. Decanus ult. loco ex Metaph. in quibus nihil, ex Log. in qbus aliquid, et ex Physicis in quibus non parum profectus ediderat.

Conclus. Edenius ergo admissus est in numerum Candidatorum post præstitum juramentum solitum et præscriptum in Constit. Academ.

Die 27 Aprilis Edenius de Ærario principiis constituendo, augendo et conservando se disputaturum indicavit; ut et Kenicius Regensis de Adventu Messiæ Judaici.

Die 25 Maij mutabat sententiam priorem de Ærario principis constituendo [illegible] Edenius et de Ludis Circensibus pro Gradu disputationem indicavit præside D. Hermelin.

Kenicius Kenici disput.

Die 4. Maij disputationem de Columnis Herculis sub præsidio Eloqv. Prof. Dni Olai Hermelini publice defendit Kenicius Kenici Angermannus.

Gunnarus Follerius disp.

Die 4. Junii dissertationem habuit Gunnarus Follerius Ostrogoth. de Contiguitate Corporum, præside Decano Collegii phil. G. Sjöberg.

Mag. Gabr. Edenius disput.

Die 11. Junii de Ludis Circensibus pro Gradu disputavit Magnus Gabriel Edenius, sub præsidio Dni Eloqv. Prof. Hermelini.

Hedderhoff disputat

Die 13. Junii dissertationem publice defendit Henricus Hedderhoff Revaliensis de Idea Veri Nobilis, præside Decano G. Sjöberg.

Eodem die post meridiem deposuit specimen in stilo, elaborata thema: Nunquam periculum sine periculo vincitur.

Die 14. Junii Collegio Philos. præsentatum est Hedderhoffii scriptum et approbatum.

Henr. Hedderhoffii examen.

Die 15. Junii Examen adiit Henricus Hedderhoff Revaliensis, praesentibus Professoribus, Rect. Magnif. Carlhielm, Eloqv. Hermelino, Orient. et Graec. Lingg. Skragge cum Decano.

Ante vero examen proposuit Decanus, an quis sustineret vices absentis Mathem. Prof. Conclusum est, partes ejus in consistorio derivatas Prof. Skragge, eum etiam ab ipso obeundas esse; et sic ad examinandum itum.

1. Ex Puffendorfii principiis Moral. professori examinanti satisfecit.
2. Prof. Skragge in Ebr. et Gr. suam probavit eruditionem.
3. Prof. Hermelin ex Floro et Hist. Rom. examinatum adprobavit.
4. Decanus in Phys. primum, deinde Metaph. industriam exploravit et laudavit.
5. Nomine Prof. Math. examinavit Prof. Orient. Ling. in Geometr. et meruit adprobationem ejus.

Quibus rite peractis H. Hedderhoff juramentum praestitit et Candidatus Phil. est renunciatus.

Laur.

Andr. Westerman dissput.

Die 18. Junii dissertationem de Erroribus sensuum scriptam defendebat Andreas Westerman Holmensis, sub moderamine Decani G. Siöberg.

Ericus Albogius in stilo.

Eodem die post meridiem in stilo industriam Erici Albogii Oeconomi templi Narvensis exploraverunt apud Decanum professores, elaborato exercitio: Bonum apud Virum cito moritur iracundia.

Die 21. Junii Albogii scriptum recitatum ab omnibus et adprobatum.

Henr. Hedderhoff diss. pro Gradu.

Die 20 Junii disputavit Henricus Hedderhoff pro Gradu de Idea Veri Nobilis et quidem partem poster. Praeside Dno Carlhielm.

Er. Albogius examinatus.

Die 22 Junii Examen subiit Ericus Albogius Ingermannus, et primo à Decano in physicis secundum vet. et Recentior. placita examinatus, non vulgarem monstravit cognitionem. Quem excepit loco Moralium profess. Dn. Carlhielmus deinde Hermelin Eloqv. Prof. cui adprobatus est Candidatus egregie. Proximus ei fuit Ling. Or. et Gr. prof. Dns Skragge, qui in Ebr. et Graec. probavit eum professus. Eloqv. et Poës. ex Floro et Horat. examinatum commendavit. Profess. Lingg. nomine Matheseos Professoris in Arithmet. et Trigon. profectus candidati exploravit et laudavit. Ultimo loco examinavit Decanus in Metaphysicis, in quibus ut reliquis Philos. partibus examinum promeruit encomium.

Conclus. Ericus Albogius ab omnibus adprobatus in numerum Candidatorum receptus est. Semestri spatio confecto, ad Histor. profess. Dn. Suenonem Cameen translatum est officium Decani, cui omnia cedant feliciter!

Anno MDCLXXXXII a mense Junii ad finem ejusdem anni

Decano

Suenone Cameen Hist. Prof.

Collegii a. Philosophi assessoribus

Carlhielmio, Hermelino, Schragge, Siöbergio atque Limbergio

Die 6 julii dissertationem pro gradu habendam indicavit Albogius. Salvius vero de soleis.

Absente per aliquod tempus Decano, eius vices sustinuit Prof. Theor. Gabriel Siöbergius.

d. 24 approbatum fuit scriptum Gezelii.

Gezelius.

d. 27 examinatus est dictus Gezelius, et unanimi omnium examinantium consensu, laudibusque in eum collatis, candidatus fuit renunciatus.

d. disputationem suam gradualem insinuavit idem Gezelius.

Bertlefius transilvanus.

d. 24 Sept. examinatus est Bertlefius Transilvanus et laudem promeruit optimam ab iis omnibus qui examini interfuere.

d. oct. in deliberationem venit desiderium Dni Salvii atque simul decretum, ut nec ille nec alius quisquam ex studiosa iuventute ad promotionem admitterentur nisi bis disputaverint, et quidem utraque vice sub praesidio alicuius Professoris in Facultate Philosophica constituti.

d. 26 oct. Praesentibus omnibus Collegii Philosophici Assessoribus, sequentia hoc momentum

Fuere

fuere agitata.

1. Recitatum fuit a Decano Scriptum Cl. Follenij, quod tandem fuit approbatum; tum Bartelij nec non Caroli Undenii, quorum prior simpliciter, alter omnium cum applausu ad examen admittebantur.

2. Monebatur de Sigillo Facultatis. Resp.
Professor Limbergius tradidit illud Sculptori Revaliensi, qui operam suam in eodem bene conficiendo promiserat.

3. Decretum fuit, ut literae nomine facultatis mitterentur ad illustrissimum Cancellarium quibus de promotione Candidatorum certior fieri posset.

4. agitatum fuit de Promotore constituendo
Dns Carlbielmius Conditionaliter hoc munus in se derivari voluit.

5. Vigore constitutionum academicarum unusquisque Candidatus ad actum Promotionis triginta pendeat thaleros argenteos.

6. urgebat Decanus, ut rationem Fisci redderent priores Decani. Resp. velle se libenter rationem reddere, modo Rectores penes quos arbitrium totius negotii semper fuerat, idem facere vellent. Concl. ut cum praesente Rectore res haec communicaretur.

7. Denique ab omnibus fuit decretum, ut locus qui Collegio Philosophico est destinatus atque iam a Bibliothecario tenetur, denuo occuparetur atque in eodem repositorium sive archivum Facultatis servaretur.

d. 4 Nov.

Die 4 Nov. adfuere itidem Professores Fac. Phil. et recitatae sunt

1. literae Pastoris Revaliensis Dni Herlini nec non Rectoris Scholae Sarkovii, in quibus petebant ut, nullo habito examine, Scripta tum disputatione pro gradu, non tamen hic loci s: in nostro athenaeo ab ipsis praesentibus defendenda absentium in proxima promotione haberetur ratio: ac ne ineptum ac inauditum hoc eorum esset petitum, praeter disputationes aliquot exercitii causa in academia aboensi a se habitas, allegebant quoque literas Decani Fac. Ph. in acad. aboensi qui ea omnia iis promiserat, quae iam a nostra facultate desiderabant, modo proximam, quae secundo vel tertio, ab hinc, anno habebitur promotionem vellent expectare.

Herlinus et Sarkovius.

Resp. Quatenus in acad. aboensi antea disputaverint, ac praeterea ab Facultate eiusdem academiae approbati, liberari possent ab examine rigoroso: at pro gradu omnino esse disputandum, nec iis indulgeri posse in tali negotio, quod successu temporis plurima incommoda non potest non afferre

2. ex hac occasione agitatum fuit an in ministerio ecclesiastico sive publico officio constituti a Facultate Theol. necessario prius examinari debeant, antequam ad examen Phil. admittantur.

De examine Theol: deliberatio

Post praeliminares discursus ad vota itum est,

Prof. Sinb.

Profess: Kimbergii, att de tiämma passera igenom inconsulta fac. Theol: hälst som de uti ordinariis consistoriis äro examinerade och, efter det rigide nog efter kyrkio ordningen.

Prof. Liberg håller det samma.

Prof. Schragge Dommer distincte. äro sådana män, som god tid suttit i tienst, kan examen Theol. wäll gifwas efter, där de wijsa testimonium, att de för någon examen i th. undergått.

Prof. Hermelin consentit.

Prof. Carlhielm, är någon man, som sitter i ministerio och begiärar honores acad; så presupponeras nödwändigt det samma, förr än han där till är worden admitterat, har undergått hos Bischopen och dess consistorium examen theol: altså fordras intet, att han in iis partibus skall aflägga något prof.

Decanus in eandem cum reliquis sententiam transit.

Concl: eos, qui in ministerio Eccl. antea fuere constituti, atque examine in Fac. Theologica ad examen Philosophicum admitti posse.

Die 9. Nov. examinatus est Gunnarus Follenius. Gunn: Follenius

Initium factum est ab Prof. Theor. qui in logicis, Physicis & Metaphysicis candidandum examinavit examinatumque cum laude & honore dimisit.

Prof.

Prof. Kimbergius in Geometricis, in quo Studiorum genere haud ambiguis verbis majorem candidandi industriam desideravit.

Prof. Eloqu. Ihreus Salustium primo deinde Horatium adhibuit. in historia Rom. haud bene versatus fuit Candidatus.

Idem Eloquentiæ Professor nomine Carlhielmii examinavit in Politicis & jure nat. eodem fere quo antea successu.

In Hebræa & Græca linguis Candidandum approbavit Prof. Schragge.

Ultimo loco Decanus industriam examinandi in Historicis exploravit, nec in approbando fuit difficilis.

In deliberatione an titulo Candidati honoraretur examinatus, affirmativa valuit sententia.

Die 16 Novemb. examinatus est Carolus Undeen Car: Undeen

In Historia recentiori mediocriter fuit versatus.

Prof. Th: in logicis & Metaphysicis examinatum laudavit

eandem fere laudem invenit ab orient. ling. Professore

Math. Professor approbavit quoque.

Eloquentiæ et P. Professor suo & Carlhielmii nomine examinatum cum laude a se dimisit.

atque sic omnium uno consensu Candidatus fuit renunciatus Carolus Undeen.

Post finitum examen recitatum est Scriptum Kenicii atque approbatum.

Pastor Hertrini & Rector Sarkovius novis literis animos Professorum tentarunt, ut h. absentes nulla pro gradu dissertatione habita, promoverentur, at unanimi collegarum consensu haec eorum desideria fuere denegata. Hertrinus Sarkovius.

Decretum Collegii Philosophi:

Cumque alii Pastores idem quod Herlinus et Sarkovius tentarunt, tote Facultatis Ph. fuit decretum, ut illi qui in officiis paucos tantum constituti fuere annos, omnia onera subirent, quae in constitutionibus academicis praescribuntur: Qui autem aetate iam provecti per plurimos annos ab Ecclesia et Rege bene meriti sunt, illi ad promotionem admitti possent unica tantum pro gradu habita dissertatione, numeratisque quas pro examen rigorosum habere debet facultas Philosophica pecuniis.

Petrus Bartelius

Die 1 Decemb. examinatus est P. Bartelius

Historiae universalis ignorantem non invenit Decanus, qui primo loco examinavit.

De usu globorum interrogavit Math. Professor, et approbavit.

In Logicis, Physicis atque Metaphysicis quidam adprobavit, in quibusdam majorem Candidandi industriam desideravit Th. Professor.

Sed et in Ethicis imprimisque vero in Politicis ulteriorem diligentiam efflagitare visus Prof. Simbergius, qui in isto examine vices sustinuit P. Carlhielmii.

loco Prof. Eloq. atque Poës. examinavit Decanus, adhibitis Corn. Tacito et P. Statio.

Renunciatus est Candidatus cum admonitione solita.

Die 10 Dec. Dissertationem grad: de Apodixi Mathematica habuit Nicolaus Limatius sub Praesidio P. Simb.

Die 13 — disputavit Arvidus Grund de aquis conservandis et emittendis Praeside P. Hermelino.

Die 17.

Die 17 Dec. Examen Philosophicum subiit

Kenicius Kenicii

Kenicius Kenicii.

In Historicis major postulabatur diligentia

In Ebr. et Graeca linguis approbationem invenit.

In Matheseos examine haud multum valuit

ab Eloq. et Poes. Professore est adprobatus.

a Th. Professore testimonium obtinuit optimum.

loco Prof. Carlhielmii nuper demortui examinavit Decanus, invenitque in studio juris eum haud infeliciter versatum fuisse.

Declaratus est Candidatus cum admonitione.

eodem die scriptum Arvidi Grund recitatum atque approbatum fuit.

Sub auspiciis

Anni MDCXCIII spatium Decani ex ordine et suffragiis Ven. Facult. suscepit per semestre spatium gerendam,

SVENO DIMBERG

Mathem. Profess.

Collegii vero Assessores fuere,

Olavus Hermelin, Gabriel Skragge, Gabriel Siöberg, S. Cameen.

Die 10 Jan. de successore B. Carlhielmi deliberatum; et sicut videbatur Theoret. Profess. Gab. Siöbergio non prorsus displicere, si commutare professionem philos. Theor. practicâ posset; juxta ductum igitur RR. Constt., et intuitu meritorum ejus, non poterat non, Laudat. modo Profess. totius facult. votis atq suffragiis in successionem B. Carlhielmi nominari. Ulterius cum, in omnem eventum, de successore in docenda Phil. Theoret. nominando ageretur, in viros tres virtute et eruditione claros suffragiis itum, puta in M. Gun. Aurelium, Mag. Castovium, Dn. Upmarck. Sub hac deliberatione mentio meritorum Profess. designati Dn. Mich. Dow cum honore facta; Verum ut controversia, quam Ordin. ipsi per diploma Regium assignata eloqu. et Poës. Professio

Successor Carlhielmio eligitur.

fessio genuit, indecisa adhuc maneret, non ausa ē Facultas novis quasi suffragiis turbare designationem jam pridem à S. R. M. factum.

Eodem die quoq de Depositore actum; Siquidem is, qui hoc munere heic antea functus, Musis nostris valedixerat Holmiam iturus.

Concl. ut hæc in aliud tempus determinatio suspendatur.

Eod. significatum dissert. Carol. Undenii, pro gradu, ut dicitur, fore de NATURA, idq sub præsidio Prof. Ph. Th. Siabergii. Gunnari autem Follenii de fato Literarum, præside Prof. O. Hermelino. Kenicii denique Kenicii, de duellis, Præs. Prof. Gab. Skragge.

Eod: monitum à Decano tempus Lect. publ. destinatum jam modo adesse. Responsum ē, omnes et singulos è Collegio Philos., justum hac in parte observaturos tempus.

Eod: de promotore in locum B. Carlhielmii sufficiendo quæsitum; unanimique consensu delata hæc provincia Eloq. Prof. mine temporis Rect. magnif. O. Hermelino.

Pr. Hermelius Promotor constituitur.

Decretum quoq, ut programmate quodam publi-

co à Decano indicaretur, tempus promotioni [illegible] Philosophicæ dictum, jam per interveniens festum jubilæum,[†] immutatum iri, et ad d. 7 Martij protracti.

[†] in memoriam inclyti ejq, quod ante hos centum annos Upsalæ habebatur concilii, celebrandum

De sumptibus quoq; in promotionis actum faciendis quæsitum. Rē paulisper agitatā, hoc quicquid erat difficultatis, linquebatur arbitrio Promotoris et Decani (arg. §4. n.3 cap. XVII. de Promotionib.) solvendum.

Die — 11 Jan. h. ab 8 antem. solitis, ad examen Phil. admissus Præst.[lis] Dn. Arvidus Grund, Vermel. Suedus. Examinis initium facturi ab Olav. Hermelino Eloq. et Poës. Prof. Maā Examinis petita à Floro et quidem Lib. 2. C. 1. Ex quo sumpta occasio explorandi ejus profectus non solum in philologia, sed etiam in Hist. Romana, in quarum utraqz ita se gessit ut elogium non infeliciter in his versati reportarit. Jure est Poëtica interpretatio Odæ Horatianæ ~~[illegible]~~: In litteratura Græca atqz Hebraica, examen quod Oriental. Lingg. Profess. cum eo instituit.: in Logicis et Metaph. quæstionem à Phil. Theor. Prof. ipsi propositam solutiones: in Mathematicis et moralibus à Decano tentati profectus haud dissimili encomio ornatum, et adprobatum demisere. Hist. Profess. absentis partes in se suscepit Eloq. et Poës. Profess. atq ex eo, quem sub priori examine in Historia Rom. cognovit, ejusdē profectu, censuit Examinandum esse ea parte mereri adprobationem. Atqz sic unanimi Collegii suffragio, voce Decani, Hic examinatus Phil. Candidatus creatus:

Dn. Ar. Grund examinatur.

2ad

13

adjecta tamen admonitione de non negligendis in posterum studiis hisce philosophicis.

Die 25. Jan. examen styli in ædib. Decani subivit Jacobus Concius. Regiom. Prussus, spondentib. pro eo. Decano et Prof. Siabergio.

Die 28. Jan. dissertationem de Ideis conscriptam publice defendebat Laur. Salvius Præside Prof. Siaberg Ph. Th. Doct.

Die 31 Jan. scriptum Jacobi Concii in conventu publ. facultatis prælegebatur, et communi ejusdem suffragio adprobabatur. Unde

Die 1. Febr. ad examen rigorosum idem vir Juvenis Jac. Concius Regiom. Prussus admittebatur. Initium examinis factum à Decano, sub quo eum in Mathesi haud spernenda hausisse initia experiebatur, ut ut in apodixi vel analytica vel synthetica non admodum versatum deprehenderit. Provincia examinandi abhinc delata Orient. Lingg. Profess. Maā Examinis petita ex Cap. 3. Gen. ut et Epist. ad. Rom. C. 4 V. 18 seqq. nec non Orat. Isoc. ad Dem. In quibus omnibus ita se gessit ut adprobationem quidem reportarit, sed cum admonitione de majori adhuc studia hæc impendenda diligentia, vel maxime ideo, quod Examinator supposuerat examinandum studiis sese Theologicis addixisse. In Philosop. Theoret. Studio Eloqu. et Poëseos, Historicis item adprobationem cum laude obtinuit conjunctam. Suffragio Facult. communi itaque, præmissis promittendis, Jacobus Concius Phil. Candidatus salutatur, creatur.

Jacob. Concius subit examen Phil.

Die 11. Feb. Pro magist. gradu de fato literarum disputabat Gunnarus Follenius, Ostrog. præside Ol. Hermelino. h.t. Rect. Mag.

G. FOLLENius disputat

Die 18. Feb. Pro gradu de Argutis inscriptionibus, sub præsidio Prof. Ph. Theor. Gab. Siabergii disputavit Jacobus Concius.

Die 22 Feb. Jussus ē Dan. Clocovius Regens. ex decreto Facult.

Facult. postq exhibitum hac in parte sat laudabile specimen, fungi munere, quod supra dictum vacare, Depositorii. [Depositorio] pro Suetis in phil. honoribg disputabat Cundean Wsolz. Prof. P. Siche materia disp. erat de Natura.

Cundeen Die –

Dû –

Eri. Albog. et Laur. Höyer disputant.

23. Feb. Ericus Albogius SS. Theol. Lect. ut et Sch. Cath. Narv. Rect. publice et pro gradu defendebat suu Victorum Prudentem, Præside Prof. Phs Th. Gabr. Sioberg.

25. Ejusdem. Laurent. Höyerus Westmannia-Suedus gradualem disput. suam de GENESI Metallorum examini publico submittet, Præside Decano.

Kenicius Kenicii

Die 1. Marty de pugna singulari pro gradu decertat Kenicius Kenicii Angermannia-Suedus, sub præsidio Gabr. Skragge, Profes. Lingg. Orient.

P. Bartelius

A. Grund disputant.

D. 4. n. Ejusd: Petrus Bartelius, nec non Arvidus Grund Vermel. suedi, alter quidem hor. ante meridiem solitis, alter pomerid. à 2 ad 6 pro consuetis in phil. honoribus disputant. Materia prioris erat de Spectris, posterioris de Conversatione. Uterq sub præsidio Prof. Histor. Suenonis Cameen.

Die 6. Martii [pridie] pridie solennium promotionis, cum jam Candidati honorum philosophicorum plene defuncti essent debitis exercitiis tum disputatoriis, tum Lectoris, convenit Ven.

Ven. Facultas monitu Decani, assignatura cuivis eorum tredecim, quos habebat, Candidatorum locum promeritum, quod et absque omni odio, amicitia, favoris invidia adfecti factum, habita solummodo ratione eorum, quæ ipsæ RR. Constt. circa hæc talia volunt observanda c. 2. n. 6. cap. XVII. Ordo a. existebat talis:

1. Johannes Gezelius pastor Eccl. Pedersarensis in Bothnia Orient. absens.
2. Ericus Albogius SS. Theol. Lect. ut et Sch. cath. Narv. Rector.
3. Nicolaus Limatius. Ostr. Both.
4. Jacobus Concius Regiomont. Prussus
5. Magnus Gabriel Edhenius Vermel. Suedus. Pastor Eccl. absens
6. Hinricus Nedderhoff. Reval. absens.
7. Carolus Undeen, Vestr-Goth. Suedus
8. Laurentius Höyer Vestman: Sued,
9. Arvidus Grund Verm. Sued.
10. Gunnarus Follenius Ostrog. Sued,
11. Kenicius Kenicii Angerm. Suedus.
12. Petrus Bartelius Verm. Sued,
13. Martinus Bertleffius Transsylvan.

Sortito. (4–5)

Sortito. (10–12)

Eodem. Quantum quidem ad ordinem processionis è domo Promotoris in Academiam, et ex Academia in Templum D. Mariæ indeq; domum decretum est, ut Promotor et Decanus promiscue primi irent, post eos honorum distribuendorum Candidati: quos exciperet Procancellarius cum reliquo ordine Professorum.

Process. in actu Prom. orio.

In Academia v. post orationem huic actui solemni convenientem à Promotore habitam, nomine Cancellarii ~~[illegible]~~ Illustrissimi D. Comitis ac Gubernatoris per Livoniam Urbemq; Rigam Generalis nec non Campi-ducis JACOBI JOH. HASTFER, Reverendissimus Pro-Cancellarius Doct. JOH. FISCHER Licentiam solenniter, et coram frequentissimo Auditorio indulgebat Promotori, Eloq. et Poëseos Profess. ut et Acad. h. t. Rect. Magnifico Olavo Hermelino conferendi honores et Laureas magisteriales in superius enumeratos Philos. Laudatos, ex audito [illegible] prius, quam hoc fiebat, testimonio, eo, quod Decanus nomine totius Facultatis publice tunc iis isto, et venerabili tum Consessui ipsis per Bibebat de solerter exhibitis circa examina cum privata tum publica. ~~[illegible]~~ juxta eam exigentiam quæ præscribitur in Constit. § 3. c. XVII.

Quæstio magisterialis.

Quod, Problema ab Acad. Bibliothecario et Secretario Nicolao Fundel, juxta decretum Facult. hoc proponebatur; An distributio honorum Academicorum ex usu sit Reipublicæ?

Quodq; susciperetur ac solveretur ab Erico Albogio, cui inter præsentes CC. primus assignatus erat locus.

Quod Actum hunc solennem actione gratiarum suetu nominiq; qd. [illegible] clauderet Candidat. ultimus (quem appellare amant Gratistam) Martinus v. Bertleffius Transs.

Die 17 Mart. Oblatæ et prælectæ in Consessu Facult. pleno Litteræ D. Mag. Bertleffii, quibus veniam docendi privatim, et disputandi publice petit. Resol. Quod, si quos privatos haberet

haberet, aut nancisceretur discipulos, eosque non admodum multos, concedere equidem posset Facult: ut operam eis suam commodaret, idque sine ulla tabula intimationum adfixa scheda invitatoria. Ex arbitrio, et quandocunque vellet, ut Præsidem disputationis alicujus, vel à se, vel ab alio conscriptæ ageret, id tale erat, ut nulla eidem ratione Facult. concedere potuerit. De cetero, si quam dissertationem à seipso concinnatam publ. censuræ committere averet, fieri id quidem, sed post aliquot tamen menses posset, et ita, ut is, qui Respondentis sub ipso partes erit habiturus, se solemnis alicujus et debiti in Philos. exercitii labore hac una eademque opera haud defunctum existimaret.

Desiderium M. Bertleffii.

Die 27 mens. Maj. Gustavus Lamitz Verm. Suecus disputationem de Transfugis politicam publ. examini submittit sub præsidio El. et Poës. Prof. O. Hermelini.

G. Lamitz disputat.

Die v. Cal. Junj Prof. Danjel Clocovius Rig. de liberatione Urbis Rigæ ab obsidione Moscovitarum proxima publice peroravit.

D. Clocovius perorat.

Die 26. Junj. Indicatum Nobil. Dn. Ulrich materiam disputationis elegisse De Præmiis et Pœnis idq; sub præsid. Hist. Prof. Suen. Lomeenii. Die

Die 28 Junij Decanus Facult.[s] convocata ratione muneris administrati reddita, simulque de rationibus Fisci studiosorum ad liquidum aliquando perducendis admonitione facta, idem, id est munus Decani ex suffragio Ven. Coll. communi in Eloq. et Poës. Prof. cum voto felicis administr. transtulit. S. P. S.

A.° MDCXCIII a fine mensis junii ad exitum anni,

Decano Olao Hermelin,

Collegii Philosophici Adsessores fuere,

Gabriel Seragge, Gabr. Siöberg, Sveno Cameen, Sveno Dimberg.

d. 8 Julii convocatis collegis, de lectionibus publicis agebatur, quas cordi sibi fore quilibet pro se pollicitus est, et quamprimum catalogum se exhibiturum earum rerum, quas tempore autumnali proponere decrevisset.

Die 2 Jul. Laur. Ekerot de jucunditate Æstatis orationem publicam habuit. Ekerot,

d. 27 Jul. Otto Strömfelt, de præstantia Gentis Livonicæ publice peroravit. Strömfelt perorat.

d. 29 Jul. Otto Reinhold Ulrich de Præmiis et Poenis publice disputavit, præside Svenone Cameen. Ulrich,

d. 9 Aug. Daniel Clocovius de Bono Cive, præside Gab. Siöberg. Clocovius,

d. 12 Aug. Gustavus Humble, dissertationem de Origine Livonorum publice defendebat, præside Olavo Hermelin. Humble,

d. 26 Aug. Mag. Bertleffius, permissu collegii Philosoph., de Terræ motu, quo Sicilia concussa nuper erat, dissertationem publico examini subjecit. Bertleffius,

d. 14 Octob. Ericus Albogius de Consiliario dissertationem habuit, præside Gabr. Seragge. Albogius disputant.

d. 21 Oct. dissertationum argumenta indicarunt, Meter de Amicitia, Kors de bono duce, Ramnelius de virtute Heroica, Prank de usu et naturâ colorum.

d. 10 Decemb. Arvidus Mollerus Otium publica oratione vituperavit. Mollerus perorat.

d. 16 Decemb. Exercitium styli, quo specimen ederet Gustavus Humble, in collegio recitatum est: quo adprobato, ad examen in philosophia rigorosum admittebatur. Illud aperuit Professor Mathem. Dimbergius, et loco Professoris linguarum Orient., in Græca lingua ex Pindaro periculum fecit: in qua non infeliciter versatus est: Exinanitionem Hebraicis Humble examinatur.

majorem habuit successum examinatus. Dimbergium excepit Siöbergius, et in philosophia tam practica, quam theoretica exploratum cum laude demisit. Ad Mathesin revocatum vicê examinatum adprobavit Dimbergius, adjecta conditione, ut ista studia in posterum magis excoleret. Camenius, ordine ad se devoluto, adolescentem chronologiâ et historiâ veteris gnarum invenit; nec recentioris imperitum. Tandem in Eloquentiâ et Poesi examinatus, industriam suam Decano adprobavit. Quo facto, post brevem deliberationem, unanimi collegarum consensu, philosophiæ Candidatus renunciatus est.

Anno M. DC. XCIII.

à Mense Decembris, ad tempus Johannis,

DECANO

GABRIELE Skragge

Orient. et Gr. Ling. Prof.

ADSESSORIBUS Collegii Philosophici Professoribus

OLAO HERMELINO, GABRIELE Siöberg, SVENONE CAMEN, SVENONE Dimberg, MICHAELE DAW.

Anno 1694. die Jan., Vir Clarissimus Dn. Michael DAW, Philosophiæ Theoreticæ Professor constitutus, in locum Viri Celeberrimi Dn. Professoris Siöberg, qui b. Dn. CARL HENNIO successerat; Professioni sibi injunctæ aditum paravit, ORATIONE Introductoria, de Optima Philosophandi ratione.

d. 20. Jan. Disputavit JOHANNES RAMNELIUS O-Goth. publicè, de Virtute Heroica, Præside GABRIELE Siöberg.

d. 31. Jan. Disp. Gustav. Adolph. Humble, Jüncop.-Swed. pro Gradu, de Peregrinis Præside GABRIELE Siöberg.

A° 1694. d. 10. Martii, war Facultas tilsamman om Mag. Bertleffii petito, facultate scil. in Academia Disputationibus præsidendi, quandocunque liberet et occasio ferret: quæ, re penitius pensitata, pluralitate votorum ipsi denegabatur.

Eodem consessu, gåfwes an Disputationer
Prof. Hermelin, Rörlingi, de Clementia Principis
Prof. Dimberg, Märlingi, de Magnis Moralibus
Prof. Daw, Melitzii, de Lege Naturæ.

d. 14. Martii, Disp. Boëtius Wernberg, Upsaliensis, de Mundo, Præs. Gabriele Siöberg.

d. 28. Martii, Disp. Jacobus Franck, Gothoburg. de Usu et Natura Colorum, Præside Sve-none Camen.

d. 25. April. convocatis Collegis, reciterades Laur. Salvii Scriptum i Faculteten, och ändteligen approberades.

d. 2. Maji, convenerunt Collegæ Facult. Philos. pro instituendo cum Laur. Salvio Examine, quod dr, rigoroso, et postquam aliqua in præsens negotium Decanus præfatus fuisset
1°. loco examinavit Prof. Daw, de Philosophia in gre, in Physicis, in Pnevmaticis, in Metaphysicis, in Logicis, ubi partim incommodè, partim valdè mediocriter, ad ea quæ proposita fuiut respondit.
2°. Prof. Dimberg in Mathematicis, in specie in Geometricis et Musicis vires ejus probavit, ubi nihil ferè appositè respondebatur.
3°. Prof. Camen in Historicis tempus Reformationis per Lutherum facta aggressus est, varias eò pertinentes proponens quæstiones; indeque ex occasione ad alia in Europa, præcipue in

Historia

Historia Romana, historica progressus, nullibi (quod dici solet) domi ipsum esse invenit.
4°. Prof. Hermelin, in quibusdam ad Prof. suam pertinentibus ipsum exercuit, nec omninò infeliciter in iis versatum expertus est, quanquam in particula quadam ex Horatio explicanda minus maturè se gessit.
5°. Decanus in explicando Textu Hebræo et Græco mediocres fecisse progressus percepit.

Collatis postea consiliis, titulo Candidati Philosophiæ hac vice decorari ipsum non posse omnes senserunt. Quod, rursum introvocato, Salvio Decanus indicavit, atque cum admonitione, majori cum studio et prudentia Literas tractandi, et, si id fieret, spe promotionis facta, dimisit.

d. 5. Maji, Disp. Rörling, de Clementia Principis, Præside Olao Hermelin.

d. 9. Maji, kommo Hrr. Professores af Facultate Philosophica tilsamman, att anställa med Dn. Andreâ Westerman, Holmiensi, Examen Rigorosum, sedan hans Scriptum tilförende war approberat, och när Decanus pro more något præfationis loco hade taalt, begyntes Examen, och
1°. loco, Prof. Daw, orsus à Quæstione: utrum Studium Philosophicum Christiano liceat excolere (occasione Coloss. 2, 8.)? ad Metaphysica deindeque ad Physica, Pnevmaticaque progressus, in Logicis tandem substitit, et ad pleraque appositè respondentem invenit.
2°. Prof. Dimberg in Mathematicis ipsum exercuit, in iisdemque mediocriter versatum expertus, dimisit.

3° loco, Professor Hermelin, particulam ex Suetonii Vitâ Julii Cæsaris exhibuit exponendam, indeq; ex Horatio aliam, satisq; commodè sese expedi- entem probavit.

4°. Prof. Camen in Historicis exploratum ad- probavit.

5°. Prof. Diöbrrg per schedulam Collegio indi- cavit, negotiis se impediri, quo minus adesse posset examini: profectus a. Westermanni adeò sibi antea esse probatos, ut nullus dubitet, Voto suo ipsi decernere quod ambit.

6°. Decanus, in Hebraicis et Græcis ipsum exercu- it, et cum admonitione ulterioris in his stu- diis diligentiæ, utpote Th. studioso maxè neces- sariis, probatum dimisit.

Collatis deinde Votis
ANDREAS WESTERMAN
introvocatus
à Decano
CANDIDATUS PHILOSOPHIÆ
solenniter renunciatus est.

A° 1694. d. 12. Maji, Disp. Ericus Bure, Ingerm. de Orbe Imperiorum, Præside Prof. Diöbrrg.

d. 19. Maji, Disputavit Melitz, Oesilius, de Lege Naturæ, Præside Michaele Daw.

d. 23. Maji, Disputavit Andreas Westerman, Holmiensis, publicè pro Gradu, de Neutralitate in Bello, Præside Prof. Olao Hermelin.

d. 4. Junii, Disp. Nicolaus Wänom, Sudermann. de Autoxergia, Præside Gabriele Diöbrrg.

d. 12. Junii, Disput. Henricus Korss, Ingermann. de Dono Belli Duce, Præside Prof. Diöbrrg.

Anno 1694. à mense Junio ad finem Anni ejusdem
DECANO
GABRIELE DIÖBERG
Phil. moral. et Civ. Prof.
Hæc expedita fuere in Collegio Philosophico
PROFESSORIBUS
DD. Hermelino, Skragge, Cameen, Dimberg et Dau.

d. 29 Aug. 1. proponerade Decanus, att som här tills ad Maniscue in Consistorio Academico wordet angifwit något, som hörer Decano till, det sådan efter skulde som illpas- sie, St. gen först hos honom komma, och han sedan in Consistorio eller framställer. giör altså Decanus an under sitt præsidio Rotkirchs Kob. sed de Majestate, Ottelin Smolandi de jure Suc- cessionis och Brommii Sudermanni de Bello materier.

2. gaf Decanus an, det han funnad worit, att efter hand, skrifwa in sedre Naturæ och Polit. otwärdt, det han wille låta utgå, och ty förmodade, ej någon af herrar Collegii wille sig med de saker mellera, som till hans Profess- sion höra; utan hwar blifwa wid sina Professio- ner; i följe af Kongl. Constitutionerne.

3. förmeente och, att med collegier äfwen så bör tillgå, att ingen gåå i den andras Profession privatim.

4. Efter ingen wiß ordning war än giord om disputationers utdelande, icke heller är tiden, att de, som böra hafva dem, eij få; Thy frågade sig Decanus, om icke en lista skulle upsättias och Censori gifvas, hwarefter han gå skulle. Rector Magnif. Her Camen lofwade in Consistorio det willia uptaga, efter det hörde dijt.

5. Sedan af Hans K. M.tts Resolution af-skaffad är och aldeles förbuden, opdrog sig dem lefwa sinna där till bruk eliga instrument med kläder någorstädz in i publique hofstaller studenter. Resolwerades det de Camerat i facultetet sändes.

6. Som man ey hade rätt wisshet om hisce studiosorum wälförhet propenerades där om quaestio; hwarpå sig herrar professorer resolwerade, att man måtte läta besta til deß her professor Hermelin och Spegge kommo tilbaka hit i Swerige.

7. Föreställte Decanus, huru eenligit är Hans M.tz allernådigste Constitutioner Academiae, här gifne, det hwar och en Decanus wid enden af sitt Decanat, Cancellario Academiae wyser hwad i facultetet är samma tijd disputerat publice och privatim, i synnerheet det ett exemplar af alla disputationer, orationer och programmatibus innehåller, som wid tillfälle öfwerställas kunna. Resolverades, att hwar Decanus måste där om bekymbrad wara, huru detta blifwer beställdt.

den 28. Septembr. disputerade Joannes Mether Carelius, praeside Decano, de Amicitia.

den 10. Novemb. höllt Christoph. Holmiensis Sterling de Magnis Moralibus sin disputation sub praesidio Dni Svenonis Dimbergh.

d. 28 Novemb. woro tillsammans professores facult. som förra gången woro H.r Decanus, her Camen Dimberg och Dan. Då detta, efter endat Consistorium Majus, föredrogs.

1. Emedan sigillum facultatis ey Decano är lefwerat, frågade altså her Rectore officii, om någon hade där om kundskap och efterrättelse? etc. Förmeentes, att her Hermelin läre det hos sig hafwa.

2. Hwar repositorium eller facultetz gebäude är till finnandes? etc. hos her Prof. Spegge.

3. Hisce studiosorum nöttighet giordes än wydare anmälan om.

4. Att Decanus altijd må hafwa widhanden Constitutionerne, och ey haa orsak att taga af Rectore, då hos facultetet deß äro funnen; Thy resolwerades, det antingen Amanuensis Secretarius, eller någon annan, som haler bättre stipendium, sedan förrättning skall hafwa fått, en bok där till inbunden warder. Hwar om Decanus wille wara omsorgfällig.

Acta Facultatis Philosophicae Anni 1696 a Mense Januario usque ad 15 Jun ejusdem Anni

Decano Michaele Dau. Eloqu. et Poes: Prof.

DD. Professoribus

Skragge, Sjöberg, Cameen, Limberg et Sarcovio.

D. 22. Feb: Sub Praesidio Decani disputavit Petrus Krull Kiloniensis Holsatus, de Immortalitate Animae, quatenus illa ex lumine Nat: demonstrari potest.

D. 28. Feb. Convenerunt DD. Professores Philosophicae Fac: in aedibus Decani ubi 1. de Scrinio conficiendo deliberatum est, in quo deponendae essent disput. publ. 2. Decretum, ut ordinarij Opponentes non ultra 30 ram opponerent. 3. Decanus significavit Facultati Studiosum Krook de Anima et Stud. Wagnerum de Trinitate Platonica disputare velle. 4. Praelectae sunt literae, quae nomine trium Fac. Jurid. Med et Philosoph. exhiberi debebant Consistorio Ecclesiastico, quarum haec erat sententia, ut nemini Muneris Ecclesiasticum conferretur, qui non publicam disput. habuisset.

D. 14 Martij Sub Praesidio D. Prof. Sjöbergij de Majestate disputavit Joannes Rotkirch Nob. Suec.

D. 22 Apr. Dn Laurentius Salrius a Decano, praesentibus DD Prof. Sjöbergio, Cameen et Sarcovio renunciatus est Philosophiae Candidatus, postquam recitasset solennem juramenti formulam.

D. 2. Maij sub praesidio Decani Henrich Christian Wagner de Trinitate Platonica disputavit.

D. 23 Maij. Disputationem inauguralem habuit Dn. Laurentius Salrius Praes. Dn Prof. Skraggi et quidem de usu calculorum.

D. 13. Jun: Gudmunder Krook de Anima disputavit Praeside D. Prof. Sjöbergio.

Ao 1698 a [illegible] Jan: ad 18 Jun ejusdem Anni.
Decano secundum Michaele Dau. Elag. extr. Prof.

1. D. 11 May examen rigorosum in Philosophia subiit D. Jacobus Wagner, et postquam eruditionem suam omnibus DD. Professoribus probaverat, Philosophiae Candidatus rite renuntiatus est.

2. D. 28 May D. Conrector Scholae [illegible] Wernberg quoque eidem sese examini stitit, et cum in eo non male respondisse deprehenderetur, similiter illo honoris titulo ornatus est.

D. 24 Febr. war Facultas Philosoph. tilsammans och öfwerlade hwad om, då decanus detta hade föredragit.

1. Ang. [illegible] bordt efter Cap. 18. § 2. p. 40. tilsammans hålla faculteten. Men som dess [illegible] Prof. Sarcovius bortrest, dels efter helgedagarna wore wid handen, nödgades at differera til [illegible] da och mig genom [illegible] ännu [illegible] förmenadt [illegible]. altså [illegible] af samma [illegible] för ordinarie [illegible] Ratione officii tag underlåta [illegible] fråga, quotquot singuli lectiones habendi [illegible] habere neglexerint etc.

2. Ex fide Academiae debita facultatis collegii observabit, an quilibet eorum officium sedulo ad constitutionum tenorem exequantur. § pag. 41. ab init.

3. In mores & disciplinam studiosorum [illegible] facultatis vigilarit etc. § 3. p. 41. p. 39. Efterbegärande deras namn, som äro Alumni ejus facult. Philos.

4. § 5. [illegible] disputationum unum Exemplar in Archivum facultatis inferet. Frågas altså hwar Archivum är.

5. Hwar stolarna äro nu, och hwar de ha warit, sedan Acad. inaugurerades. Item hwar bänkarna äro komne, som gingo så [illegible] och [illegible] omkring, de positions [illegible] kammare är [illegible].

6. Ex cap. 8. pag. 35. § 1. [illegible] & pag. 38. quotannis disputabit. Prof. Sarcovius admoneas [illegible] disputatione

7. Exercitia privata quisque Professor in sua facultate sedulite & opportune instituet pag. 38. § 2. [illegible] admoneas.

8. Alla disputationer colligeras med distinctionerna och föras in Archivum.

9. Hwem som har [illegible] inne för [illegible] Examine Philosophico.

10. Att intaga facultetens kammare, och där gångna ex depositionsfaderna, samt

3. Decanus gaf och och [illegible] Professor och Alumnus [illegible] publicis audiendis lectionibus, at de [illegible] noteras och [illegible] stipendii privering.

4. Her Prof. [illegible] lofwar [illegible] Praeset [illegible] wed.

5. prof. [illegible] har en och en [illegible] i Bibliotheket.

[illegible] mig för alt answar bänkarna angående.

Her Sarcovius lofwar willia sielf en disputation föra fram tilsammans, sedan [illegible] disputation angifwit.

7. Her Sarcovius lofwar nästa [illegible] willia intimera och giöra en begynnelse i collegiis privatis i följe af pag. 38. § 2.

Resolveratz det för nimmer [illegible] 2 el. 3 Exempl. ingifwa i Bibliotheket [illegible] och införas [illegible] Archivum.

9. [illegible] efter [illegible] [illegible] examen.

11. Re. denna war dasgehl det åwaechstallat, då derang har utdraget af protocollet, hwad hwar ohsen ad styldig.

12. Hwd sw. d. restwerandet är nuget wärst, icke lembnas til widare oss i läggande.

11. Efterfrågat i[illegible] sett med fiscustudios[illegible] eftter consistorii beslut d. 20 Febr.

12. Ett rätt protocoll för studiosis, hwarutinn begripes hwad in facultate är utgängit ifrån begynnelsen til ändy, hwad hwar och en prof. publ. et privatim läst, quo tempore et die professor factus, et introductus etc.

13. Her Prof. Skragge proponerade om sin tiänare Mr. Wagners åstundan, at densamme sätta disputera under prof. Skragge ~~och det~~ pro disputatat ~~gialla in~~ pro sua. R. Negatur, efter han först måste disputera ~~pro exercitio~~ pro exercitio, resolut. mig fattum

14. gaf Prof. Skragge an Mr. Jacob Wagners disp. de antiquitate punctorum vocalium et accentuationum Hebraicorum et convenientate cum literis conson.

15. gaf Prof. Dan an sin dispyt. de Revolutione animarum Platonica för Michael Witteburg Gottland.

16. Prof. Sundberg gaf an Mr. Lebeck disp. ~~de~~ problemata selectiora Architecturæ Militaris continentem.

Edle Högwyrdige Herrar.

Som Her Pastor Örn, efter föregångne prof af sin erudition, så wäl praeclamando som disputando har giordt om sig det hopp, at hans flijt med den heder både belönas, som han genom sådan flijt synes hafwa förtiänt; Och ty har gifwit sig hos mig an, såsom den en begynnelse til sin examen tänker giöra, hwilken som jag i morgon kl. 2. efter middagen har berammat, och ty begiär, att h. h. Magnificence Rector med her Prof. Dan willia komma til mig, på det han specimen stili aflägga må. Upwaktandes her på hwars och ens mening och förbl.

M. h. h. Gunst. Collegers

tiänstwilligste
J. Swedberg
ProDecanus.

Upsala d. 2. Novembr. 1697.

Consentio til h. Örns förgåfstande. Och til på fattan. tijd komma til h. ProDecanum.
Lab. Skragge.

Ut ~~Amplissimus~~ Dns ProDecanus alium ex nostro ordine substituat in locum meum ~~substituat~~ aeger suplico, qui jam me perturbat, ne rebus cogit.
Ol. Dan.

Nihil habeo contra D. Örn, sed ipsi ex toto animo omnia adprecor felicia
L. Sarcovius.

1697. Die 1. decembr. d[omi]n[u]s Örn.

1 Hist. in genere et divisiones proponebantur, in quibus examinabatur et in Hist. univers. 4. monarchiarum. Et demum in Hist. patriae usque ad Regis gloriosissimae memoriae Caroli XI. non sine infelicitate

2 Eloqv. prof. in oratoriis et de auctoribus, quos audiverat classis de Statibus hinc Eloqv. in quibus mediocriter versatus est. schemata Rhetor. nonnulla addiscit. In Seneca Tragico versatus est mediocriter

3. Ebreae lingv. prof. ex Esaj. cap. bene versatus est in ea professione d[omi]n[u]s cum exhortatione non intermittendi studium Ebreae lingv. tam Theologiae dedito.

4. Theoret. prof. Quaest. An praepositum possit convertere? Ex log. oes electi sunt vocati, pauci electi sunt pauci vocati. fides sine operibus justificat, fides sine operibus est mortua. fides sine operibus justificat. Ne. et tres terminos aq. res mortua justificat.

5. decany in Eth. polit. J. R. bene satis ipsum deprehendit.

6. Dn. Rect. Magnif. Skragge loco Mathematices prof. examinavit in Geometr.

1. Professor Eberhard skrifwer til Stockholm, och Her Vice President Palmberg, om Gymnasium ... på dess lösen, och det med nästa post ...

2. Om Candidati ministerii skola disputera in Patria, och ey in Theologia, efter de allrenast nu sedan ... in philosophicis wid Examen Theologicum, hwilket dock ... wil ...

3. Om och Facultet skal skrifwa til Her Palmberg à parte breef.

4. Något öfwer ... hölde sina ... wid ... i ... sak.

5.

Proponeras.

1. Carstenius begiäran förr att skrifwa i facultetes, efter han har disputera- ales under [illegible]. [illegible]

2. Knoks och Kimels Examina jü förr, jü hällre giöras, emädan efter en tids, och lång ord med disputationernes utarbetande och tryckande.

3. Affärm. facultetets capitals räkenskap, samt documenter genomseede, och alt i god ordning bragt, emedan de bortfandes eftersagde.

4. Om wåra Salariers augment så wäl, som Theologorum. att däd om skrifwes til Kungen och Cancelleren. kunna til hiälp [illegible]

pol. ex decretis, praeceptis, exemplis 28

Pro memoria in facult. d. 8. febr.

1. Om kroocks petitum om gratis promot
fick ja af facultetet
2. Om promotionens ...
3. Om ej de kunna examineras först
och sedan hålla 2 ne disputationer.
Nej
4. Catechism. scripturae recitera 2 diebus
5. facultetets ... igenom och
... cleris ... resol.
giord en ...
6. Herr prof. ... giorde och ...
... för sitt decanat och ...
... Rec. ... giorde
7. ... protocollet i
facultetes, ... för prof. ...
decanat ... efter mig
har ... exemplo ... ...
8. ... och en ... ... för ...
... 2 ...
och en har ... publ. et priv.
som och orationer och disputat.
har hållit ... Maj:s
9. 6 disputeras in theologia ex ...
... med ...

N. 3. Meinckens Kipper med en Dissertation

D. 27. skulle wara facultets stora til andra
Fortsätt? Rect. Cancell. prof. [illegible] samt 2
Decans, då slutat blef
at bref til hans Excell. H. Gen. Cancellern
afgå skul, angående professorernes löhner
at de måtte förbättras, och efter the
giord professorernes löhningar conformera
skulle dä til förhas i. the ha mycket
contribuerat sina lectioner publ. et
privatas, då Theologie medel wäl
[illegible] med sine [illegible]
och the hafwa lika arbete och möda
i allmänt in Academ. lectionibus och
consistorio, utan i allmänt [illegible]
om Ranges, at den blifr lika med Theologie

[illegible]

Motive de potestate Regia circa Sacra.

29

d. 11. Maij obegi-
in facultet. skrifft.

1. Om grefvens bref angående promotion och om bref til absentes at de com-parera eller och gifwa sitt consent

2. de andre, som willia, in finna sig [pag. 63] wid promotionen, at de sig namn gifwa.

3. Om notification skal skie skrifftelig eller med tryckt.

4. Riktigheet skier i facultetets och skåpet, samt hwar nyckelen dertil är. vid. pag. 40.

5. Med facultets protocollet: från dato at det fördigiordt och omgiårdts ordenteligt.
Examina, orationes, disputat.

6. Du och inskrifwas bör hwad hwar och en publice och privatim har läsit, ut ac obtineatur male loquentibus.

7. Fiscus studiosorum giörs riktig, och inskrifwes ther ifrå hwilka [illegible] komma under hwart decanat, samt och huru många har at dem af [illegible].

8. Om brefwen angående wåra löhningars förme-rande, och lottet giörande med theologis.

NB. vid. cap. 8 p. m. 38. circa fin.
pag. 39. fer. in medio.

Kroks et Steins Scripter Udsab[illegible]
fast de til fordum [illegible] ad probandum

Om disputationerne Exercitiigrat.
at de skee in stoniis, og 3 in Theolog.
Vid. pag. 35. p. Eberhard disput.

NB. Om examinandi skola undergaa Examen Theolog. naar de ere forder-lige [illegible] in officio Ecclesiast. [illegible]? vid. protocoll. Collegii Pastoralis. vid. pag 84. §. 5.

[illegible] opera et [illegible] p. 73.
§. 3. 4. vid. §. 5. p. 73.

pag. 91. de collegiis privatis.
p. 92. de indtlligentibus §. 2.

31

1699 d. 11 Maj war facultetet til sammans
församlat. Decanus, her prof. Dan, ossservar. och straxt
därefter kom her Rector Magnif. Cameen.

1. Upläsptes Cancellarii bref til facultat. skrifvit
angående promotiones. Resolverades at bref skal
afgå med första post til dem alla.

2. Notificationer skal skie tydt eller tryckt. R.
gedruckt in prefis publice.

3. Promotores gifwas an Strethowius, Krook, Himmel
Klemmer, Stelitz, Wittenburg, Molley, [illegible], Caspar

4. påminnes om bok til bibliotheket efter Constitutionerne,
om man har exempel, at den af Magistris förrad gifwits.

---

d. 10. Maij war her Rector Magnif. Camees och her Prof.
Dan [illegible] uti Decani hus, och då gafs Regementz [illegible]
Andreas Strethowius et exercitium [illegible] Rector M. Cameen,
hvarom tilfullet, de praeclaro [illegible] successione.
Och sunda til fulle läptes och her Candid. Krooks och Himmels skripter
hvilka förr adprobeerade af dem, som hade undersökt, blefwe
sedan af her Rect. Camees gillade.

d. 5. Junij Examinerades dns pastor Andreas Strethowius praesen-
tibus dns professoribus Dan, Sarcovio et Eberhard.
Decanus prof. Dan [illegible] in qua, deinceps [illegible] J. H. Eb. et pt [illegible]
in quibus optime versatus fuerat.
[illegible] excepit [illegible] Histor. Prof. Dns Dan in Hist. Eccles.
cum [illegible] [illegible] ad [illegible] tempora, in quibus non inegregie versatus
in qua
Deinde dns prof. Theoret. in Physic. log. et metaphys. bene versa
Oriental. Lingv. Prof. in Ebr. examinavit
et [illegible] c. 2. pet. 1. v. 13. in hisce cum laude dimissus.
Dns Eloqv. prof. [illegible] in Eloqv. et Virgil. l. 6. probatum dimisit.
breviter
Ultimo in Geographicis examinavit Examinator Decanus, in quibus laudem meruit.

Dito föreställtes i faculteten om bref til gref[illegible] angående
förbättring på lönne.

d. 17 Junii [illegible] studiis [illegible] Wiburgensis i facultetz [illegible] exsorte, [illegible] ante obitum beatus.

d. 22. Junii examinerades [illegible] Krook [illegible]
præsentibus Rectore Magn. prof. [illegible], Dno Dan[illegible] et Decano.

1 primum examinavit Histor. professor in Histor. [illegible] de definit. Historiæ, est narratio. opposuit ex Vossio. de adjunct. de Monarchiis in genere actum et specie.
B. Alex. Tamerlanes et [illegible] Monarchia. de Monarch. Assyr. et Regibus ipsis [illegible]
secundum adjumentum: e Chronologia. est [illegible] temporis. quot modis [illegible] tempus. [illegible] quotuplex [illegible] politic. [illegible]
3.tio adminic. e Geographia. de [illegible] populi ante Rom. [illegible] Aborigines. a quo laudatus.

2 Dno prof. Dan[illegible] in sua professione Eloqu. ex Rhetoricis. [illegible] artificialis l. inartif. [illegible] in [illegible] et affectus. deinde ad Horat. l. 1. od. 7. in poesi adprobatus est.

3. in Theoret. examinavit prof. Dan[illegible] in physic. defin. [illegible] Corporis ex Arist. in simplex et mixtum. perfecte et imperfecte mixtum, [illegible] in physic. bene versatus est. exinde in Metaph. defin. de Ente [illegible] de abstractione examinatus. [illegible] Arist. [illegible] de Ente [illegible] In Logicis de Syllogismo. definitione [illegible] Syllogismum in figuras divid[illegible] et [illegible]

4. Rector [illegible] Mathem. professoris in Geometriis. Quid est Geometria et [illegible] Quantitas [illegible] superficies e plana l. curva. angulus rectus l. obliquus. Unde magnitudo anguli [illegible] menda[illegible] ex quantitate inter [illegible] Circulus quid est spatium rotundum, quod [illegible] distat a medio. Quot gradus continet circulus [illegible] recte. Quot gradus angulus rectus habet? 90. Rector dixerat.
In Astronomia et [illegible] in globis. puncta, duo [illegible] 10. [illegible] poli 4. [illegible] 2. Arcticus et antarcticus. Circuli 10. 5. majores 5. minores. Longitudo [illegible] ex quibus respondebat. Altitudo [illegible] 58. grad. Latitudo longitudo 58. et adprobatus.

5. examinavit prof. Dan[illegible] [illegible] prof. in Ebr. ex Gen. 2. cap. in quo resolvendo bene [illegible] gessit. In Graecis cap. 13. Marci, explicavit et [illegible] vit bene.

6. Examinerades af decano, hwarutinnan han fant sig [illegible] wäl.

d. 23. [illegible] gefwe Dahlberg [illegible] lönen.
d. 2 Julii afgick [illegible] till [illegible] om lönens augment.

d. 8. Julii examinerades Gabriel [illegible] Jagermanus, præsentibus dnis professoribus [illegible], Dan[illegible], [illegible] et Decano.

1. Examinerade [illegible] in J. K. Eth. et polit. hwarutinnan han [illegible] sig wäl i många stycker.

2. Examinerade [illegible] Mathem. profess. [illegible] professor [illegible] in Algeb. [illegible] och [illegible] med [illegible]

3. prof. phil. Theoret. [illegible] in physicis, in quibus mediocriter. deinde in Logicis, in quibus [illegible] versatus erat. ut et in metaphysic[illegible]

4. Histor. professor [illegible] in Historiis ex tempore [illegible] ubi bene se gessit.

5. [illegible] prof. Eloqu. Dan[illegible] in Rhetoricis in quibus bene, deinde in Horat. [illegible] a quo cum laude dimissus.

6. [illegible] Lingv. Or. prof. examinavit [illegible] in Ebraicis ex Gen. 2. hwarutinnan han fant sig wäl.

Sedan examinerades han in Græcis ex 1. Tim.

Approberades med.

מיוחד השאלה מענה לשון

אלופי אדוני מורי ורבי׳ עליך יאמרו המושלים חכם עדיף מנביא׳ כי גבור אתה
כארי וכלביא לגדור גדר החכמה ולעמוד בפרץ׳ כי דבריך המה כאילו נתנו משוכן
שמי ערץ׳ מר קשישא׳ פי שנים ברוחך כאלישע׳ אשרי לאזנים השומעים את
דבריך היוצאים מפיך בדיו׳ ולא בעגלתים׳ אשרי לרגלים ההולכים לשאוב
ממקורך באר מים חיים׳ ולספר שבחך מי יסיים הלא מלין בסלע ושתיקא בשתים
ולבלתי יאמרו לי כל המוסיף גורע אנכי מאיים

סחור סחור אמרין לנזירא ולכרמא לא תקרב

אתן הדברים כולה במלה אענה בקול רם על השאל הגדולה אשר שאלת ממני׳
כי קטן קטנתי לדלג על ההרים ולקפץ על הגבעות ולכנוס בכרם אשר הוא מסוקל
ומעוזק באבנים מפולמות׳ צריר וחתום בגושפנקא דמלכא מאן מלכי חכמי היעלה
על לבי להושיט אצבעי לשרוף ולחשוף מהני פירא שפירא הליק׳ כל הרואה אותי נכנס
בפרדס הזה לשרוף מהני שרפא דאסא׳ ימנעני ויאמר לי שב לך פה אל תקרב הלום
כי פרי קדש הלולים הוא׳ לכן ואכן כדי לגלות דעתי בפומבי לפני חבורה קדישא
המתוועדים פה׳ ללקט בין אמרים׳ אמרי בינתך אשאל מהדרי מכורותים׳ ואשתמש בדברי
שמואל הקטן שאמר בתלמודו לא לקבוע חדשים ולעבר שנים עליתי אלא כדי ללמוד
הלכה למעשה׳ כן אני אומר חלילה וחלילה אל יחשדני מל׳ בדבריה כי לא לקנתר בדברי
עליתי כי זאת היתה משא שאין אני ולא איש כמוני יכול לעמוד תחתיה אך ורק באשר
קרה יהוה לנגדי לבא אל מדינה הזאת אמרתי אסורה נא ואראה את מראה הישיבה הזאת
ואילך אל בית מדרשו של שם׳ כי אין בית המדרש בלא חידוש׳ ואני בבואי אל אדמת
קדש ועל ספסל החכמה הזאת׳ הייתי משתומם על המראה ורוח אחרת באה אלי ותחייני
בדבריך דברי חן חן ותשואות חכמה, מתוקים היו לי דבריך מדבש ונופת, ובוודאי אילו
אילו היה מי בעתומין אנשי התלמוד׳ היו אומרים עליו הדברים, שאמרו על יונתן בן עוזיאל
שעוף הפורח נשרף בהבל פיו כי הוויות דאביי ורבא קא חזינא הכא׳ ויהיה מה שיהיה׳
לא אוכל לשכוח המשל שאמרו בתלמוד חמרא למריה ושיבותיה לשקיה כי כל אשריך
ולכל הישיבה הזאת לא שלכם היא אל של מלככם הוא לכן אומר אשריך בשמים
אתה מלך ראשון אשר יסדת וערכת גורן העגולי ושולחן הישיבה הזאת, ולא הוא לבד
אך ורק גם יועצי חלציו דור אחר דור אשר הכין אותם יהוה על כסא הממלכה גם המה
לסמך ולסעד שלא יתמוטטו רגלי השולחן הזה׳ בוודאי תהיה נשמתם צרורה בצרור
החיים ואחריו חביב הוא המלך הגדול האדיר והמהולל׳ המכובד והמנשא׳ קארולוס

השנים עשירי אשר שבעו הולך בכל כדור איאורפא ותועה לה׳ אליו אומר אשריך קארולוש כל ימי חייך אשריך בכל אשר תפנה׳ על אשר השגחת בהשגחה פרטית׳ על הישיבה הזאת להעיל אותה מנפות הדוב שכולי והקדמת רפואה למכה׳ לשמור אותה מכף כל אויב ואורב׳ ולהעביר אותה ממקום מסוכן אל מקום בטוח ולא זו אף זו׳ שטרחת וחפשת בחיפוש נר ואבוקה׳ ובבדיקה היטב׳ למצוא אנשים מלומדים׳ מובחרים׳ רועים נאמנים להשקות את צאן המדינה הזאת ולגול את אבן נגף מעל פי הבאר הזאת׳ להסיר מהם כל מכשול ופגע רע׳ העל אלה לא יגמולך יהוה? בוודאי ובלי ספק׳ כי לא איש אל ויכזב כי הבטיח לעשות חסד למשיחו ואותו חסד יתן ויוסיף אל קארולוש זה׳ עד אשר יבלו שפתותיו מלומר די׳ וכאשר התחיל להעלות את דרכיו ולא קמו אויביו ספניו דקהיה לבם כעלה נדף׳ כן יגמור׳ ונפלו לפניו תלי תלים ואויביו עפר ילחכו׳ ויהי רצון לפני הבורא הכל שלא יבלא כתר המלוכה ממנו ומזרעו׳ רק שורש קארולוש הזה יפרה וירבה׳ ויפרוש כנפיו לתימן ובארבע רוחות ויחסו עמו תחת צל כנפיו כתחת אזרח רענן׳ וכנהר אשר לא יכזבו מימיו כן לא יאסף הברכה ממנו ומזרעו ומזרע זרעו וזרע זרעו יאריך ימים׳ וישב בשלום לארצו לשמחת כל הבאים לחסות תחת צל קורתו

אמן

גם את זה לא אשכח מלצות את הברכה לך המענה הבחור ינוק וחכים׳ יהנדאלמאן ואומר יישר כחך אל פעלך הטוב׳ אשר פעלת חנוך ואמץ אחוז בה ואחוז בה אל תרף את ידך ממנה עשה מכאן והלאה את שלך והאלהים יעשה את שלו לפתוח את לבך כפתחו של אולם כי הבא לטהר מסייעין לו

ועתה אפנה עוד הפעם אל מכת המנהיג הפלפול הזה׳ ובפה מלא אודה לך על הכבוד אשר חלקת לי בפעם הזאת ומזמן בואי להיות מכירך ומיודעך ואומר לך שלמא רבא ״ מאלהא רבא ימשי לך ולכל חבריך וכל מעיניתך יפוצו חוצה להוצי מכח אל הפועל את כל אשר בלבבך לתפארתך ולתפארת הישיבה הזאת ושמך הטוב יהיה כשמן הטוב אשר תורק מכלי אל כלי וריחו נודף למרחוק׳ שבא הוא ושבא להוי ורחמנא

שויה לטב כאשר אמרתי

כה דברי אשר לשעבר משה כהן מקראקא לעת עתה יוחנן קעמפער

1699.

Decano Suenone Cameen Histor: Prof:

Effter som academiens inauguration som hölt d: 28 Aug iti Torneå, war öfwerstånden, och Illustriss: academiæ Cancellarius,[x] sig här i Staden ändå på några dagar uppehölt; Så hördes in auditorio Majori så wäll af docentibus som discentib. åtskillige latinske orationer, wid hwilkas afhörande hans Excell:s Herren sielf altid fandt sig uppe iti academien, med en stoor suite af cavalierer och annat förnämt folk.

[x] Greffwe Erich Dahlberg

d: 9 Aug: efftermiddagen perorerade Paul Thim de Weingarten memoriter de Clementia Regis in literas & literatos

d: 30 förmiddagen hölt Phil: Theor: Profess: Hl: Daniel Lundius en ligatam orationem de Causa Baebiaci

Samma dag efftermiddagen hölt Studios: Petrus Hal ... memoriter en oration de in ... laudem Literarum

d: Sept. Examinerades Henricus Meurk Pastor Torgelensis in Facultate Philosophica Gabriel Siöberg Ph. Mor. Prof. Michaele Ban Eloq. Prof. ~~Daniele Lachob: Th. Th. P.~~ Dan. Ekbom ~~Ath~~ Ph. EE. Prof. ~~[illegible]~~ Decano.

d: dito hölt Gabriel Hinnel sin disputation pro gradu de Peregrinatione, Præside Simone Cameen Hist. P.

d: 9 Sept hölt Henricus Meurk sin disputationem gradualem de jure Principis circa sacra sub Præsidio G. Sioberg Ph. Mor. Prof.

d: ~~[illegible]~~ hade Candidati Stratovius, ~~[illegible]~~, Wernberg Hinnel Meurk och Krook de Ceremonies lectiones som Candidatis äro ålagde för promotion att göra

d: Sept. rangerades Candidati uti facult: på ~~[illegible]~~ följande sätt:

Gustavus Hiumbla Smol. Andreas Stratovius Smol. Past. Captr. Andreas Westerman Holm. Jacobus Wagner Wexs. Joh: Ernow Ups. vice Past. Uppimensis, Paulus Wernberg Upl. con Rector scholæ Borgaensis

Gabriel Hinnel Ingermannus, Henricus Meurk Sudermann: Pastor Torgelensis Laurent: Salovius Sudermann. vice Pastor Stigtomensis, et Gudmundus Krook Smolandus fuissent gratisit.

d: 12 Sept. Promotion uti fac. Ph. Promotore Gabriele Siöberg Mor. P. hvilkit alt efter vanlighetten afgick. utaf Candidatis Laurens Hiumbla, Westerman, öfver Wagner och Salovius absentes Magistri. och resten nemnl. Stratovius, ~~[illegible]~~, Wernberg ~~[illegible]~~ Hinnel, Meurk och Krook præsentes och hvilken den första Namlig. Stratovius Pastor Captrensis ~~[illegible]~~ den propositam qvestionem Magisterialem resolverade, och sist Gratisten G. Krook åter med en oration et solemni gratiarum actione

d: Oct. hade Alex. Carstenius en disputation de Sensibus Brutor. Præside Michaele Ban Eloqu. Prof.

Tertium Decano Michaele Dau
Eloqv et Poes. Prof. in Acad. Pernaviensi
A mense Jan. Anni 1700 ad mens. Jan haec acta sunt.

D. 23. Martij Johannes Fridericus Buchmannus Livong. publicam Orationem habuit de adversâ fortunâ literatorum fortiter ferendâ.

D. 20 Martij Georgius Dannenberg Wiburg: sub praesidio Decani publice dissertavit de occultatione scientiarum apud veteres.

Acta Facultatis Philosophicæ Anni 1702 a mense Junio usq ad diem 16 Decembris ejusdem Anni.

Decano Andrea Palmroth Moral: et Civil: Professore.

Dominis Professoribus.

Mich: Dav: D. Sariovio, E. Thalenio, Gab: Siöberg.

Die 9 Julii Orationem habuit Gabriel Herlinus Revaliensis de Gloriosissima Invictissimi Regis nostri Caroli XII victoria, quam eodem die, Anno proxime præcedente, incredibili virtute ac fortuna fluvium Dynam transiens, de Saxonibus reportavit.

Die 21 Novemb: tam ex Senatus Academici quam Collegii Philosophici unanimi jussu atq decreto ipse Decanus pro modulo meo, Solemni Oratione Panegyrica prosequutus sum fatalem illam, ingentem atq incomparabilem victoriam Cliscoviensem, quam auspicatissima die Julii 9 hujus anni, iterum de Saxonibus atq Polonis obtinuit Heros atq Monarcha noster Summus Carolus XII.

Die eodem Venerandæ Facultati per Decanum significatum est constituisse in Philologia Hebraica sub Præsidio Professoris Thalenii disputare studiosos Dominum Johannem Näsman de arbore vitæ, scientiæ item boni et mali; Dn. Gabrielem Herlinum de Propitiatorio. Quæ quoq disputationes ut haberentur, communi Venerandæ facultatis consensu concessum.

Decano Facultatis Philosophicæ Erico Fahlenio à Decembr. Anni 1702 ad Junium A.° 1703.

Die 28 Februarii disputabat publicè sub præsidio Decani, Studiosus Re=walienses Gabriel Herlin de Propitiatorio.

D. 18. Aprilis petebat idem Studiosus sibi dari Testimonium pro abitu ad Academias alias, quod ipsi quoque à tum temporis Rectore Magnifico Dno Prof. Johanne Folcher ~~paratum~~ exhibitum fuit.

D. 13. Maij. Mortuo Excellentiss. Comite Academiæ hujus Cancellario Erico Dahlbergh ad petitum Amplissi. Senatus Academici huc transmissa fuit à Nobilissimo illius genero Historia vitæ ejusdem, usque in gratiam Celeberr. Dni Professoris Sjöbergii, qui beatissimos Illustrissimi Comitis manes, oratione funebri prosequendos in se susceperat.

Decano Facultatis Philosophicæ à Jun. anni 1703. ad 15 Decembr. ejusdem Gabriele Sjöbergh.

Die 7. Septembr. Celeberr. Dnus Professor Juris Samuel Auheen orationem habuit solennem de victoria Serenissimi Regis Nostri Caroli XII. ad oppidum Pul=toskense. itemque ob Toruniam captam, quod idem postmeridiem ejusdem diei fecit oratione ligata in Lingua Svecana Studiosus Juris Elwendahl.

D. 31. Octob. indicavit ~~Dominus~~ Decanus ipse, sub suo præsidio disputare velle Studiosum Cullbergh de Historia ejusque usu. Significavit insuper se duo adhuc argumenta disputationum alia nim. de Fastu Pontificio. & de gloriosissimis rebus gestis Regum Sveciæ ex familia Gustaviana, vulgare velle, quamprimum sese offerrent Respondentes.

Decano Michaele Dau à Decembri A.ni 1703. ad Junium A.ni 1704.

Die 29. Aprilis obiit sub munere suo Rectoratus Profess. Logic. & Metaphysices Daniel Sarcovius, dies 20 Junii terra mandatus fuit. Die sequenti ante meridiem eundem ex cathedra Academica laudavit Decanus ipse oratione funebri, quod officium post meridiem ejusdem diei praestitit beatè defuncto Andreas Höpner oratione ligata in lingva Germanica.

Sub Decano Erico Fahlenio à mense Junio A.ni 1704. ad mensem Decembr. a.ni ejusdem.

die 24 Septembris solenni valedictione in Consistorio facta, recessit à Professione sua ad Consulatum Justitiae in hac urbe Michael Dau.

d. 22. Octobr. Studiosus Juris Weimar in Oratione panegyrica lauda=vit Decorum.

Decano Erico Fahlenio à Junio mense A:ni 1705 ad Decembrem ejusdem.

Die 4. Julii Mag. Jacobus Wilde Professionem Eloquentiae & Poëseos per Solennem Orationem introductoriam de Eloquentia, Togâ & Sago impera=trice adgressus est.

Die 11. Julii Mag. Conradus Quenzel Matheseos Professioni inauguratus est, habitâ oratione introductoria de Matheseos necessitate ad ~~omnem~~ omnem eruditionem comparandam.

Die 27 Sept: in obitum beat. mem. Theologiae Doctoris & Professoris Primarii ~~Ora~~ Ol. Moberg =tionem funebrem habuit Amplissi. Moralium Professor Andreas Palmcrantz.

D. 8. Octob. pariter Mag. Carolus Schulteen ad Professionem Logices Physices & Metaphysices, praeviâ oratione, quae continebat apologiam Philosophiae Antiquae, introductus fuit.

d. 2 Nov. & 3 Dec: literae ad Reg: de salario augendo —

Die Decembris Anni 1705 in proximè sequentis Anni 1706
VI priores menses Decanatum sortitus Jacobus Wilde El. et
Poes. P. quæ sequuntur in Acta Facultatis retulit
Die 24. Decembr: Joh: Frider: Wendebaum Liv: Orationem exege-
ticam in cap: IX. Jesaiæ de magnificis Messiæ nascituri
titulis in Aud: Maj: recitavit.
Die 26 Januarij præsentibus Dnô Palmrooth, Dn. Fahlenio
Dnô Quensel et Dnô Schulteen Cognitoribus caussa rationa-
rij minus exacti, et cum circa collationes Novitiorum, tum circa
seriem DDn. Decanorum, partim ob tumultuosissimam grasanti
belli tempestatem, partim ob præproperum quorundam DDn. Pro-
fessorum excessum, pluribus locis mutili, tractabatur: At cu
inextricabilis videretur Labyrinthus impræsentiaru consul-
tum esse videbatur, ut, quoad ejus fieri posset, lacunæ
ex Actis Senatus supplerentur, et rationes ex supputati-
onibus, qualescunq vel perfunctoriè et tumultuariâ manu
exaratæ in Archivo Facultatis reperiebantur, erigerentq,
quod dicam mortuis scribere non liceret. Dictum: Factu.
Eodem die de Actis Facultatis, quæ per hæc tempora ritè et accu
rate consignari desierant, ad Facultatem relatu est: Placuit,
ut quantum sibi quisq rerum publicè peractaru in memoriam
revocare posset, Actis inferretur, posthac majori studio et
intentiori cura perpetuandis
Die eodem de testimonio depositionis Studiosis exteras lectulis
oras extradendo deliberatum est, quò minus, quod Neoknappio
nostro Gryphiswaldiæ evenit, depositionem ~~eam~~ redimere denuò
cogerentur: visum est, de ea re referre ad Consistoriu, et ter-
giversante fortè (quod non speratur) Magnif: Dnô Rectore, no-
mine Facultatis Philosophicæ literas ad Procancellariu Gry-
phicæ Academiæ super ea re dare.
Eod. Die de Studiosis, nullo specimine philosophico edito, temere sese
Candidatos Ministerii Ecclesiastici venditantibus, cautum est,
ne quâ fenestra negligentiæ ~~pot~~ aperiretur, oblata denuò
occasione, â Reverendisso Dnô Pro-Cancellario contendendum
esse, nè ad munus publicum hi tales temere admittantur.
Die 10 Martij, qui proximus erat â festo εὐχαριστίας indictivo,
ipse Decanus, ad Amplissi: Senatus Academici voluntatem,
nomine publico Res Caroli XII, in castris hibernantis, circa
brumale anni abhinc proximè elapsi tempus gestas, epicô de
virtute in aprico carmine decantavit.
Eodem die Vir Prænobilissq et Amplissq Dn. Scultheen Professor
primæ Philos. Publ. Festivam hanc Regis Serenissimi pane
gyrin Oratione Hebræo-Rabbinica, pro ea, quâ pollet, eru-
ditione, concelebravit.
Die 23 Martij in ædibq Amplissimi et Doctissimi Dn. Prof. Palm-
rooth ad Facultatem Philosophicam relatum est, utrum
ejus consensu, qui constituissent Studiosi Schoenland Rigens. et

Wendebaum Livona Liv. Dissertt. publ. ille quidem de Templo, hic
de promulgatione Legis, typis impressas in Aud. publ. ventilare
possent: Annuebatur.
Die 6 Aprilis, n. pe. postridie excessus Reverendissi Dni Procancellarii D. Ber-
giii præss. Dnis Palmrooth, Fahlenio, Quensel, et Schulteen quæstio,
de augmento Salarii Facultati ex antiquato Theologorum primariatu
comparando, juxta beatè defuncti Dni Procancellarij consilium, quod
vivo fuerat, agitabatur: Omnium deniq suffragiis Decanus jube-
batur publico nomine, quam angustæ Facultatis essent res, pariterq
conditionem, sive sufflaminandæ Professionis primariæ, sive con-
jungendæ et uniendæ cum Procancellarij munere, ad Excell: Dn. Con-
siliar: Hermelin perscribere, ac totam rem ad arbitrium et
nutum Serenissimi Nutritii deferre.
Die 2 Maij Dissert: suprà comendata de templis consensu Consisto-
rij Majoris, quod ad instantiam Decani Facult.is Theol:æ, ne-
scio quid anomaliæ Theol:a causantis, pridiè causam cognoverat,
publicè ventilabatur.
Die 8 Maij præss. DDn Palmrooth, Fahlenio, et Sculteen ad Faculta-
tem relatum est, quod Dn. Decanus Theol: Fac: Broems Studioso Schoen-
land facultatem concionandi, quam â B. Dnô Procancellario toties
ad suggestum non admissus modò, sed et invitatus, habuerat, ade-
misset, licet, explicatis et refutatis, quæ contra ejus Disserta-
tionem attulerat Argumentis, Amplissimu et Venerand. Consisto-
rium sententiam pro dicto Studioso tulerit. Placuit, ut ad Magn.
Dn. Rectorem causa deferretur, qui in Consistorio cognoscendam
proponeret.
Eodem die novum, quod ad Facultatis placitum comparatu est, ra-
tiocinarium exhibebatur; placebatq, ut consignandis rationibus
(ex Constitt: c: 9. tenore) adhiberetur ex alumnis Facultatis Studi-
osus Palmrooth.
Die 29 Junij suprà laudata Dissert. de legis promulgatione ventilata.

Decanatus in VI Menses post: Ejusd. Anni Decano absenti â Consisto-
rio Majori decernitur:
Die 29 Julij Vir Nobilissq Dn. Professor Wrens Pr. Histor: Spartam sibi demandatam solenni
Oratione Inaug: de Genealogia Deorum auspicatus est.
Die 1 Augusti Dissertatio publica de Genio Socratis â Studioso Medicinæ
Christiano Brehmero habita est Præside Dr. Palmrooth.

Anno 1706 d. 14 Decembr. ad Jun: 1707

Decano Conrad Quensel Math. Prof.

Professoribus

Andr. Palmroth. Erico Fahlen. Jac. Wilde. Carl Schulten. Nic. Wireo.

In Facultate Philosophica sequentia acta sunt proposita decisa et executioni mandata.

d. 14 Dec. Præsentibus Prof.ribus Wilde, Schulten, Wireo, Palmroth, in Decanum effecto, et Fahl. in ædibus Prof. Wilde (lecto ægroto) consenserunt collegæ specificationem lectionum ultra ulteriorem convocationem, scriptam tradendam esse Decano.

A: 1707

d. 2 Januarii Orationem habuit Studiosus Mart. Joh. Hero de Voto sanitatis extra na Romanorum, Programmate Prof. Eloq. typis expresso præmisso.

d. 7 dito. præsent. Prof. Fahlenio, Wilde, Schulten, Wireo. sequentia proposita sunt.

1° An lectionum conscriptio esset facta. Quam cæteris exhibentibus Pr. Wireus dixit, bene movit an alia specificatio esset necessaria præter eam unde Catalogus instrueretur. et visum est omnibus, aliam nunquam fuisse in usu, atque ideo nec nunc requirendam.

Hac occasione proposuit Decanus quæstionem de rigore Constit. qualenus mos communiter vel hic vel alibi in Academiis Patriis receptus contra illas esset receptus: allegatis cappi: IX. 2. XIX. 4. 2 et 8. 3. 6 et 7. XX. 2. XXI. 1. etc. R. post varios discursus placuit moderationem hactenus usitatam deinceps servari, donec a Potestate superiori rigoris ulterioris admonitio accedat.

2°. Cum super programmate Pr.i Eloq. quod ante distributionem d. 2 Januar. Rectori Magn. non esset oblatum, in Consistorio Ac. quædam moverentur, proposuit Decanus quæstionem, an et quomodo Prof. Phil. teneatur tradere sua programmata censuræ publicæ? R. Aequum videri ut Inspectori Typographiæ, typis edendorum fiat copia, sed a Typographo exhibenda: Auctorem vero sive disputationis sive orationis debere a Rectore Magn. tempus exercitii publici expetere.

3. Ad tenorem Constit. XXIV. 9 Conclusum omnes advenientes Novitios sive scholares sive studiosos, apud Decan. Phil. inscribendos, et stipem in fiscum studiosorum collaturos, renitentes insuper ad Consistor. referendos.

d. 8 Januar. tradidit Decanus Rectori Magn. Prof.um Ph.æ lectiones futuras specificatione, prius in Facultate exhibita, consignatas.

d. 9 Januar. Decanus a Consistorio expensas Facultati necessarias requisivit ex Constit. IX. 8. et consensum obtinuit, atque mox novam clavem Archivo Facultatis fieri curavit, cui literas ad Facultatem pertinentes, atque Rationarium antiquatum intulit.

d. 2 Januar. Intimatione publica convocavit Decanus Studiosos, eosque ad lectiones publicas Philosophicas audiendas, inscribi fecit.

d. 28 Jan. qui Carolino nomini dicatus in fastis, Orationes habuerunt Petr. Schmidt Carmine Germanico, de Virtute nostri Regis in bellis Navalibus.

et G. G. Schreiterfelt de ejusdem Virtute in bellis terrestribus marinis Germanico prosa.

Quibus invitationem festatam, iidem idiomate Germanico Programma German. typis editum præmisit Prof. Eloq.æ

d. 15 Febr. Notum fecit Facultati Prof. Histor. Nic. Wireus, se regiis literis dat. Altranstadt Saxoniæ 20 1707 Januar. confirmatum esse Prof.m Theol.

d. 16 Facultati notificavit Prof. LL. Fahlenius, Dnum Nothelfer sub ejus præsidio disputare velle.

eod. d. Decanus ad Consist. retulit facult.is decretum de d. 7 Jan. n. 3. et obtinuit consensum advenientes eos etiam, Studiosos ad Dec. Phil. ablegandos a Rectore Magnif. et in fisc. Studios. stipem conferant.

eod. d. Decanus in Consistorio exemplis et decret. Fac.is d. d. 16 Januar. 1706 concernens Studioso Neoknapp Gryphiswaldiæ factam injuriam, super requisito ejusdem depositionis testimonio. et Responsum obtinuit ejus causam a Prof. Wireo apud Procancellar. Mejer actam esse literis scriptis, cumque de nulla nova Neoknappii querela auditum esset, sperandum esse quod satisfactionem ipse obtinuerit.

eod. d. Consistorii literas commendatitias ad Cancellarium et Regiam Majestatem requisivit Decanus, ut quivis abhinc Professor Matheseos in hac Academia obtineat Privilegium censuræ in fastos publicos per Livoniam, Esthoniam, et Ingriam edendos. quæ literæ d. 8 Martii impensis facultatis ad Reg. datæ sunt.

d. 23 Mart. disputationem publ. pro stip. habuit Decanus.

d. 10 Aprilis exhibuit Dns Martinus Joh. Hero Disputationem de eo quod est Physicum in oratoriis, sub Præs. Prof. Eloq. Wilde habendam.

d. 27 Aprilis postridie festi solennis celebrati super pace a nostro serenissimo Rege facta cum Rege Augusto Electore Saxoniæ, Orationem de Virtute Heroica ex pacis cognoscenda, habuit Idiomate Germanico Prof. Eloq. Wilde.

d. 29 ex occasione ejusdem festi orationem habuit Germ. Studiosus Reisner, præmisso Prof. Eloq. Progr.e ligato German.

d. 24 Maji, Præsentibus Prof.rib. Fahlenio, Schulten, Wirdeo, Prof. Palmroth adhuc in Suecia, e Prof. Wilde Rigæ commorantibus, actum est de successore Professoris Historiarum, et ad eam omnium votis expetitus est Prof. Ph. Theor. Mag. Carl Schulten, atq. in ejus locum Mag. Olof Holstenius, ... plurima vota in Facultate obtinuerunt. Mr. Joh. Thorwöste, e Mag. Er. Monthelius.

d. 15. Dissert. ... habuit ... Hesno in frequentia celebri, sub præsidio Prof. Eloq. Jac. Wilde.

d. 18 Maji: Valedixit Prof. Histor. Nicol. Wirdeus Facultati, et Oratione inaugurali Professorem Theologiæ suscepit. —

d. 21 Decanatus in Prof. Ph. Theor. Mag. Carl Schulten, Rectore Pr. El. et Poes. Mo. Jac. Wilde, translatus est.

Anno 1701 a d. 21 May ad Decembris ejusdem Anni
Decanus Carolus Schulten Hist. Professor,
Dominis Professoribus

Andrea Palmrot, Erico Fahlenio, Jacobo Wilde, Conrad Zwenzel, et Olavo Holstenio.
Sequentia in acta facultatis retulit.

d. 25 Septembr. Præsentibus Professoribus Palmrot, Fahlenio, Wilde, Zwenzel.

Quæstio mota est, occasionem suppeditante Professore Zwenzel, an numerus speciminum a Studiosis edendorum, tam quod examina quam disputationes DORPATI ad gradum in Philosophia adspirantibus injunctus, heic quoq. stricte sit observandus, et in primis cum Academia nostra interesse videatur, ut ille secundum morem alibi receptum pro ratione circumstantiarum imminuatur.

Respondebatur post longam utrinq. habitam disputationem consultissimum videri seriem exercitiorum publicorum Dorpati observatam Upsaliensiumq. praxi exactissime conformem stricte sequi, neq. numerum aliqua ratione minuere. Sumptibus autem Studiosorum, quoad æquissimum est, parcendum esse. Quod non tantum pro se promisit Facultas, sed etiam, ut idem faciant Dnn. Theologi, effecturam.

Cum quæreretur, annon Novitii, pro inscriptione in fiscum Studiosorum, non ut hactenus pro lubitu, sed tres ad minimum Carolinos inferre debeant, respondebat affirmando.

Quoniam superiori Decanatu Studiosi Philosophiæ convocabantur, ut darent nomina Dnn. Professorum ex facultate Philosophica, quorum lectionibus publicis interesse constituere, e re visum est, ut idem nunc quoq. fieret; Consistorii autem aliquot post dies habiti decretum prævaluit, ut Rector Magnificus in Academia præsens nomina eorum exciperet.

Acta superioris Decanatus recitabantur.

d. Sept. Oratio habita a Dn. Petro König de morbo Epidemico et Academico.

Anno 1707 a die 14 Decembris ad Junium Anni 1708.

Decano Andrea Palmrooth Moral: et Politices Profess:

Professoribus

Erico Fahlenio, Jacobo Wilde, Conrado Quensel, Carolo Schulteen, Olavo Holstenio adhuc in Svecia commorante,

Seqventia in acta Facultatis relata sunt.

Die 9 Januarij Præsentibus Professoribus Fahlenio atq Quensel; Professore Wildio Rigam profecto, Schultenio ægrotante, Holstenio adhuc in Svecia manente ad mandatum Rectoris Magnifici Seqventia Decanus proposuit.

1.mo Ut quisq Professorum per Schedulam seorsim datam indicarent, quid semestri nuperrime elapso tam publice quam privatim legerint, et quamdiu lectiones suas continuaverint: ut hæc ista lectionum series secundum constitutiones Regias per Decanum collecta Rectori traderetur; quod ut fieret a singulis consensum est, et decretum simul ut Decanus per literas idem hoc ab absente Professore Wilde postularet.

II.do Quandoquidem Domino Professori Schultenio præterito semestri per diploma Regium novam historiarum Professionem in se suscipere demandatum fuerit, Logices Professione Holstenio relicta, a Decano inquisitum est, qui factum fuerit, ut non solemni et publica Oratione inaugurali novam pro more auspicatus et exorsus sit historiarum Professionem: Ceterum quum Dn: Professor Schulteen ipse non adesset, respondit Professor Quensel arbitrarium hoc esse, et praxin Aboensem talia suppeditare exempla plura, ubi ejusmodi actus introductorius intermissus fuerit; ad hoc regessit Decanus perpetuo vigere hunc in patria Academia Upsaliensi morem ut scilicet ex una in alteram transiens professionem inaugurali et novæ Professioni conformi defungeretur Oratione; et idem Dorpati quoq præstitisse Professorem Dau quum Logices Professione relicta Eloquentiæ Professor factus esset. Itaq decretum est: ut Dn. Professor Schulteen ipse causas omissæ novæ introductionis coram Rectore exprimeret. Postmodum in pleno consistorio hoc in se recepit Dn. Professor Schulteen ut eodem tempore, quo Professor Holstenius ad Logices Professionem solemniter introduceretur, ipse quoq Oratione publica munus suum historicum ornaret.

Eodem die iisdem præsentibus Professoribus indicavit Decanus publice perorare constituisse binos studiosos Petrum Palmrooth Holmiensem de Luxu inprimis qualis is fuerit apud Romanos, et quam avide eundem gentes aliæ æmulatæ fuerint. et Martinum Johannem Roth Pernaviensem de malis ex luxu in singulos homines, familiam, et rempublicam redundantibus. Quæ ut haberentur Orationes a facultate concessum est.

Die 31 Martij Præsentibus Professoribus Erico Fahlenio, Jacobo Wilde, Conrado Quensel, Carolo Schulteen, Holstenio non dum comparente. Studioso atq futuro Candidato Domino Samueli Flodin Smolando, postquam semestri præcedente examen theologicum subiisset, et in ejus rei fidem testimonio Decani munitus esset, atq insuper secundum tenorem constitutionum Regiarum pro illo spopondissent tres facultatis Professores Fahlenius, Wilde atq Schulteen, Styli specimen exhibitum est ab Eloquentiæ Professore Wilde hæc ex Horatio Flacco desumta sententia: Virtus repulsæ nescia sordidæ intaminatis fulget honoribus, quod per aliquot horas ab ipso elaboratum Decanus coram facultate recitavit, et facultas universa approbavit.

Eodem die facultati per Decanum indicatum est sub Præsidio Amplissimi Orient: LL. Professoris Fahlenii decrevisse disputatione publica philologice expendere gemina Scripturæ loca Esaj: 49 v. 3. Jerm: 30. v. 9 Studiosum Abrahamum Johannem Dahlman Fennonem, quæ ut censuræ Decani subjiceretur et postmodum typis excuderetur ratum fecit facultas.

Die 15 Junij Prædicta Disputatio Domini Dahlmanni habita est, honorante Præsidem et Respondentem gratulatione Hebraica Clarissimo Rabbino Dn.o Johanne Kemper pensionario Upsaliensi.

Copiam ejusdem suæ gratulationis, quoniam a me admonitus haud invitus mihi descriptam tradidit, ego eo certe in ipsius memoriam inter facultatis acta eandem hic, ut loco suo relinquere volui. E. Fahlenius

Anno 1708 à junio ejusdem ad medium mensis Decembris
Decano Erico Fahlenio
Professoribus Andrea Palmroth, Jacobo Wilde, Conrado Quenzel,
Carolo Schulteen, Olavo Holstenio.

Die 17. Augusti orationem funebrem in obitum Reverendiss. Episcopi Smolandiæ Cavallii publicè habuit ejusdem nationis Studiosus Samuel Flodin, ad quam publico programmate loco Professoris Eloquentiæ & Poëseos Dni Jacobi Wilde tum absentis, qui illius vices interea sustinuit celeberrimus Moralium Professor Andreas Palmroots auditores invitavit.

d. 5. Septemb. sub præsidio Amplissimi Matheseos Professoris & tum Rectoris Magnifici Conradi Quenzels, disputavit publicè de calculo Eclipsium Solis & Lunæ exercitii gratia, Studiosus Dnus Petrus Könich.

d. 22. ejusdem, Amplissimus Philosophiæ Theoreticæ Professor Dnus Olavus Holstenius clementissimè sibi demandatum munus Professorium solenniter adgressus est habita oratione introductoria de Instinctu Naturali.

d. 12. Decemb. ad Examen in Philosophia rigorosum admissus fuit supra semel nominatus Studiosus Samuel Flodinus, quod cum illo primo loco instituit Professor Logic. & Metaphys. Holstenius, qui cum per diversas quæstiones de Philosophiæ nomine & varia divisione, singularum item disciplinarum contentis, ad Logicam deinde ac Dialecticam in specie sermonem deflectens, progressus in hoc studiorum genere satis elegantes eum fecisse deprehenderet, cum laude à se approbatum dimisit.
Professorem Logices excepit ordine Professor Historiarum Schulteen, qui ibidem propositis variis quæstionibus de nomine Historiæ ejusque diversa acceptione, de Rerum-publ. formis, de Statu Monarchico deinceps in specie ejusque duplici significatu, de Monarchiarum Sacrarum auctoribus, scriptoribus & duratione industriam illius haud spernendam expertus, similiter laudavit & commendavit.

Tertius eum examinavit Professor Matheseos Quenzel jubens ut pro exhibendo specimine suorum in hisce disciplinis profectuum indagaret terminum Paschalem pro anno futuro secundum calculum Astronomicum; cumque computatio esset utpote intricata & difficilis, haud exiguam videretur requirere hujus astronomiæ scientiæ notitiam, parum equidem ipse in indaganda re proposita proficere visus fuisset, nisi identidem constanti subvenisset Dnus Professor. Ita tamen in illis quæ ad computum Ecclesiasticum singulariter spectabant egregiè se expedivit, haud difficulter hic quoque applausum obtinuit.
Quarto loco Professor Moralium Andreas Palmroots instituto per quam copioso & erudito colloquio de Summo Bono, de ideis Platonicis, de Passionibus animi ex singulis Temperamenti profluentibus, de virtute ejusque definitione, de numero Virtutum secundum Aristotelem, an numerus hic esset sufficiens, item annon statui posset una solum & quoniam hac? de discrimine boni viri & boni civis, an hoc ab omnibus approbetur, de differentia Philosophiæ & Theologiæ Moralis, de usu Morali Philosophiæ & sublimiora quidem hujus disciplinæ eum non admodum attigisse perspexit, quia tamen ad vulgariora satis apposite eum respondentem invenit, encomio ornatum approbavit.

5to loco, vices Professoris Eloquentiæ & Poës. Jacobi Wilde quas subiit Professor Moralium Palmroots, ansam suum in Philologia Latina & Historia Romana profectum declarandi ipsi præbens ex brevissimo quodam capite in Suetonio & vita Jul. Cæsaris: in quo interpretando ita se gessit, ut nec ob peritiam admodum laudari, nec ob imperitiam singularem redargui posset, quare ut mediocriter etiam in hoc studiorum genere versato, approbatio adjecta fuit.
Ultimo loco Decanus ipse industriam ipsius exploravit in literis Hebraicis & Græcis, occasionem eidem monstrandi ipsi exhibens in prioribus quidem ex Psal. 12. in hisce posterioribus verò ex Cap. 16. in Actis Ap. cumque in locis illis exponendis non prorsus infeliciter occuparetur, haud ægre approbationem quidem reportavit; simul tamen admonebatur, ut in posterum studia hæcce adhuc redderet sibi magis familiaria.
Hisce sic transactis, cum brevi momento jussus fuisset à Decano exire, collectis suffragiis mox intro revocatus, & per eundem Decanum nomine totius Facultatis Philosophiæ Candidatus renunciatus est.

Anno 1708 a die XIV Decembris ad sequentis anni diem XVII Junii in absentia Professoris Wildi Vice Decano Andrea Palmrooth Moralium et Politices Professore.

Professoribus
Erico Fahlenio, Conrado Quensel, Carolo Schulteen
Olavo Holstenio, sequentia in acta facultatis relata sunt.

Anno 1708 die XVI Decembr: Pastor Ecclesiae Anderensis Fridericus Döpner libellum elementarem pro instruendis faciliori ut ipse jactitat methodo, puerulis atque puellis conscriptum facultatis censurae subjecit, qui limatius describendus tantisper ipsi reddebatur, censente interea facultate, si mereretur atque opera prelum esset, ut lucem publicam videret, tanquam privati hominis labor in nullius praejudicium ederetur; sin minus sine approbatione et censura eidem redderetur: quod ipsum scrutinium propter aegritudinem nimis diuturnam Vice Decani in sequentem decanatum dilatum est.

Die XXVIII Januarii venerabili Sacratissimi Principis Caroli Regis nostri Clementissimi nomini in fastis dicato Orationem luculentam de rebus a Carolo XII per bellum hoc gestis Carmine Germanico affabre et eleganter compositam habuit Studiosus Michael Dau Amplissimi Consulis Michaelis Dau Senioris filius. Ad quam sollemnitatem cohonestandam prolixo programmate omnium Ordinum ac conditionum auditores invitavit Vice Decanus.

In Februario, quum tres studiosi Kryger, Schultz et Metzholt Sacris initiarentur Ordinibus, occasionem nacta est Veneranda Facultas Philosophica deliberandi, quid agendum esset, quum tot darentur exempla studiosorum Specimina Philosophica negligentium et illico munera Ecclesiastica involantium; atque simul decernendi ut literae ad Illustrissimum Cancellarium darentur, atque ab eodem humiliter peteretur, ut Facultas Theologica in mandatis acciperet, ne posthac Disciplinas Philosophicas praetergressos Juvenes ad Sacros Ordines admitteret. Ceterum post aliquot dies, quum hanc querimoniam forte subolfaceret Praesul et Procancellarius pollicitus est se curaturum, ut, non in posterum solum obviam iretur ejusmodi immaturis Juventutis saltibus, sed etiam Juniores ex Clero sollicitarentur ad quaerendos honores Philosophicos et justa eruditionis parta specimina edenda. Itaque destinatae ad Cancellarium literae tantisper detentae sunt.

Die XXVI Martii Publice perorarunt de Luxus Origine, indole ac incrementis studiosi Petrus Palmrooth Stockholmiensis ante meridiem hora X. de malis vero exinde redundantibus Martinus Johannes Roth Pernaviensis hora pomeridiana II. Typis excuso Programmate ambo a Vice Decano ornati.

Die XXX Martii de virtute verae nobilitatis fundamento in tenella adhuc aetate peroravit Nicolaus Braun Medicinae Doctoris atque Professoris celeberrimi Laurentii Braun filius, quem itidem Publico Programmate decoravit Vice-Decanus.

Ineunte Mense Majo a Rectore Magnifico Professore Theol. Wirzo in Consistorio Majori de propere instituenda Promotione Magisterali facta mentio est, simulque rogati Professores Facultatis Philosophicae, ut cum Vice Decano jam aegrotante hac de negotio communicarent consilia sua, et consistorio deinde significarent, quid de termino futurae Promotionis et id genus aliis ipsis placitum esset. Frequens Facultas decrevit, ut prius cum Procancellario coram per deputatos, Summo Cancellario vero per literas res haec communicaretur, quam quidquam certi de termino definiretur. Deputati Professores Schulteen et Holstenius negotium hoc detulerunt Procancellario et petierunt, ut, qui Sacerdotes facti Specimina edituros se Academica spoponderant ejus auctoritate et jussu adigerentur ad obligationem suam implendam: quod quoque futurum promisit Procancellarius.

Die XV Maji Literae ad Illustrissimum Cancellarium missae sunt hoc de negotio, cujus per benignum ac Clementissimum responsum die XV Junii ad Facultatem perlatum est, in quo eidem potestas concessa est capacia ingenia et honoribus Philosophicis digna subjecta Philosophica Laurea ornandi. Idem cum eodem tabellario Procancellario significatum est, eidemque simul in actu Promotoriali Cancellarii vices commissae sunt.

Die XXII Maji Disputationem Gradualem de Atmosphaera sub Praesidio Amplissimi Mathematum Professoris Conradi Quensel habuit Candidatus Samuel Flodin eandemque egregie defendit Opponentibus extra Ordinem tribus Professoribus.

Calendis Junii Praesentibus Professoribus Conrado Quensel, Carolo Schulteen, Olavo Holstenio studiosi Petrus König Wiburgensis, et Abrahamus Dahlman Aboensis legitima trium praesentium Professorum sponsione atque Decani Facultatis Theologicae testimonio quod in articulis fidei examinati et approbati essent, muniti Stili Specimen ediderunt, exercitia ipsis exhibente Vice Decano 4 luculentis sententiis, optione ipsis facta eligendi, quae ipsis maxime arrideret. Hoc Ciceronis effatum ut Quisque est vir optimus, ita alios improbos esse ~~[illegible]~~ difficillime suspicatur Dns König elaboravit. Dahlman v. hoc Eurypidis Ecclensis dictum ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ ἐλεύθερος sua commentatione dilatavit.

Eodem die decretum ut iterum Praeses operis Graduali disputatione continuandi Dni Konigs esset Mathematum Professor, quod tamen exemplum nemo in posterum sequeretur.

Anno 1709

Decano Conrad Quensel Matheś. Prof.

Professoribus

Andrea Palmroth, Erico Fahlenio, Jacobo Wilde

Carolo Schultén, Elao Holstenio. —

Sequentia in Acta Facultatis Philosophica relata sunt.

Die 29 Junii Generalis Superintendens & Procancellarius Dns Gabriel Skragge literis benevolis Facultatem ad futuram Magisterialem Promotionem maturandam hortatus est, quas literas, una cum communicatis literis Cancellarii Illustrissimi, ad eundem Procancellarium datis, in frequenti Facultate recitavit Decanus d. 1 Julii.

Die 1 Julii Præsente Decano, Prof. Moral. Palmroth. & Prof. Phys. Theoretica Holstenio, Prof. vero Linguar. Fahlenio ægrotante, & Prof. Histor. Schultén h. t. Rectore Magnifico, aliis curis occupato, Prof. autem Eloquentiæ Wilde nondum ab exteris reduce,

Petr. König Nyl. Ex. Rigoros. Examen Philosophicum institutum est cum Studioso Petro König, Nyl. qui in Philosophia Theoretica, Eloquentia & Mathesi non spernendos fecisse progressus deprehensus est, in Metaphysica & Physica ejus vires præcipue tentavit Philosophia Theor. Professor, in Eloquentia vices gerens absentis Professoris Wilde, Prof. Moralium eum exercuit, requirens expositionem unius Capitis 2i f. J. fil. Cæs. vita. Sed in Moralibus novens quæstiones de Definitione & divisione virtutis, tum in Politicis quibusdam characteres reipublicæ perquirens, eum his studiis parum innutritum deprehendit, interim tn. addita admonitione, ut horum Studiorum jucunditatem in posterum magis efficeret, eum facultati de meliori nota commendavit. Decanus notis quæstionibus de Parallaxi eum satis expeditum in Mathematicis Studiis deprehendit. Rector Magnificus, & Prof. Linguar. scripto ejus desideriis consenserunt, adeoque haud gravatim nomen & honores Candidati consentus est, a Decano insuper ante præstitum juramentum, admonitus est, ut, quia S.S. Theo-

S.S. Theologiæ esset Studiosus, diligentia ulteriori Studia Philosophica præprimis in Moralibus, Eloquentia & Linguis orientalibus excoleret. —

Eodem die concessum est, ut Candidatis reddantur Testimonia Facultatis Theologicæ, in examine styli Facultati Philosophicæ oblata.

Die 10 Julii Literæ Facultatis ad Illustrissimum Cancellarium datæ sunt communicantes Programma futuri Promotoris Professoris Palmroth, quo ad imminentem Promotionem Magisterialem, si qui ex Clero vel alii ejus honoris sint cupidi, invitantur.

Die 11 Julii, idem Programma Valvis Academiæ publice sub sigillo Facultatis affixum est.

Die 17 Julii Literæ, Facultatis nomine scriptæ sunt ad Pastorem Andersonem — Döpnerum & simul ejus Pastoris opus pro informanda Juventute in addiscendis Elementis primis Linguæ Germanicæ, redditum est sine censura.

Die 14 Aug: Sub præsidio ipsius Decani pro Gradu Disputationem habuit De Calculo Eclipsium, qua materiam pro exercitio disputatorum, continuavit, Petrus König Candidatus, eamq Opponentibus extra Ordinem Professoribus 2bus egregie defendit.

Die 27 Aug: Amplissimus Dns Prof. Historiarum Carolus Schultén, h. t. Rector Acad: Magnificus, obtinuit Facultatis Consensum, Disputando edendi tractatum sub Tit. Rabbi Jehuda Lebh, ita ut Studiosis liceat in eodem opere pro exercitio partes sustinere respondentium.

Die 15 Sept: Sub Præsidio Rectoris Magn: in Tractatu Rabbi Jehuda Lebh Respondens primus fuit egregius Carolus Alstadius, Jemtlandus. Opp: extra ord. Prof. Log: —

Die 18 Sept: in eodem Tractatu Respondens secundus fuit laudabilis admodum, Henric: Gustavus Dörre, Wenda-Livonus.

Die 25 Sept. sub Præsidio Experientissimi & Celeberrimi Professoris Medicinæ Dni Laurr: Braun, disputavit de Palpitatione Cordis Johannes Schultz, Wiburgensis, deq. cum consensu Fac. Philosophicæ, pro exercitio. Opponentes extra Ordinem duo fuerant Professores.

A°. 1709.

d. 20 Sept. Præsente Decano, Prof. Moral. Palmroth. Prof. Linguar. Faltenio, Prof. Histor. Schultén. Prof. Eloq. Wilde non dum Holmia reduce. Prof. vero Philosophiæ Theoreticæ Holstenio aliis curis occupato.

Abr. Dahlman Exam: Rig.

Examine Philosophico probatus est Studiosus Abraham Dahlman, Aboënsis, In historia ad ductum Laurenbergii, in Chronio, examinatus meruit commendationem ad Facultatem. In Linguis ex Actis Apostolorum, & Genesi suam industriam mediocrem declaravit, obtinuit tn. & inde commendationem. In Moralibus notis quæstionibus de Actione humana ejusque principiis, parum Masculè se gessit, In Eloquentia exponens Periodum unam ex Suetonio, aliquatenus commode se expedivit. In Mathesi & usu Globorum hospes parum versatus deprehensus est. Prof. Philos. Theoreticæ ejus desiderio, data approbatione scripta, consenserat.

Vix ergo obtinuit approbationem, quam, adjecta gravi admonitione, ut in posterum etiam Studia Philosophica diligentissime excoleret, Decanus Ipsi annuntiavit, addito Titulo Candidati; quem, juramentum præstans solitum, rite excepit.

Postridie, ab hora 1. ad 9. post meridiem, in examine styli desudantes approbationem obtinuerunt

Car: Alstadius & Henr. Gust. Dörre examinati in stylo.

Drs. Carolus Alstadius Jentia-Suecus, & Henr. Gust. Dörre Wenda Livonus. Quatuor sententias proposuit ex Plinio Drs Prof. Palmroth, ex quibus Alstadius hanc sibi elegit: Sequi enim gloria non appeti debet, nec si casu aliquo non sequatur, idcirco quod gloriam non meruit, minus pulcrum est. Dörre autem hanc assumsit: Ornat hæc magnitudo animi, quæ nihil ad ostentationem, omnia ad Conscientiam refert: recteque facti non ex populi sermone mercedem, sed ex facto petit.

Eodem die Prof. Phil. Theoreticæ, Drs El. Holstenius Facultati notum fecit Candidatum Dahlman, pro gradu disputaturum fore de Maris Æstu reciproco, quod & Facultas ratum habuit.

51

Die 1 Octobris. Præsente Decano, Prof. Moral. Palmroth. Prof. Ling: Orientat. Faltenio. Prof. Histor: Schulten. Prof. Eloquentiæ nondum domum reverso, Prof. vero Phil. Theor.tæ Holstenio ægrotante.

Carolus Alstadius Exam. Rigor.

Examine Philosophico suam ad Honores Academicos capessendos aptitudinem declaravit Drs Studiosus Carolus Alstadius, postquam trium Professorum pro se, simul & examinis styli socio suo, exhibuisset sponsionem. In historiis cum laude versatus deprehensus est. In lingua Græca satis expeditus, Hebrææ vero honesta jecisse fundamenta, perspexit Linguar. Or. Professor, qui eum, addita admonitione ad horum studiorum pleniorem maturitatem sectandam, facultati de meliori commendavit nota. In Jure naturæ, circa Quæstionem de moderamine inculpatæ Tutelæ bene satis se expedivit. Tum in Eloquentia, ex Suetonio, elegantes suos profectus probavit. In Mathesi autem Quæstionem Geometricam, Algebraicæ operâ solvit admodum expeditè.

Prof. Phil. Theor: simul scripto consensum dederat.

Candidati itaque Titulum cum omnium applausu, prævia Jurisjurandi formula consueta, excepit.

Eodem die Decanus Facultati denunciavit Candidatum Alstadium de Fundamento Computi Ecclesiastici Astronomico pro Gradu velle disputare, quod haud gravatè concessum est.

Die 4 Octobr. Præsentibus Professoribus iisdem

Henr. Gust. Dörre Exam. Rigor.

In examine Philosophico Drs Stud: Henricus Gustavus Dörre partem Historiæ universalis Monarchiæ 2dæ egregiè explicuit; Textum Græcum ex Theophrasto, & Hebræum ex Itinerario Rabbi prompte resolvit. Philosophiæ Moralis ex Buddeo se monstravit eleganter peritum. Textum ex Suetonio satis commode exposuit. Et ad Generales Quæstiones Astronomicas ut earum rerum non plane rudis respondit.

Omnium itaque examinantium cum applausu & laude, Candidati decoratus est Titulo, & juramento se obligavit præscripto.

Eodem die Celeberrimus Drs Prof. Palmroth pro Dno Candidato Dörre obtinuit Facultatis consensum, pro Gradu disputandi super Quæstione aliqua Morali, de Actione Invita.

d. 23 Octobr. sub Præsidio Viri Amplissimi atq; Celeberrimi Dni Professoris Philos: Theoret: Hollstenii, pro Gradu Disputationem de Æstu Maris reciproco, opponente extra Ordinem Decano, egregie defendit Candidatus Abraham Dahlman.

Disp: 1. Pastelberg. d. 27 Octobr. sub Præsidio Rectoris Magnifici Prof.is Historiarum Celeberrimi Dni Caroli Schulten, in Tractatu Rabbi Jehuda Lebh, Respondens tertius fuit solertissimus, Dns Johannes Elias Pastelberg Pastor Ecclesiæ Musteleensis in Oesilia, pro Exercitio disputandi.

Exam. Rigoros. Pastelberg simul a stylo. d. 30. Octobr. Insinuato Speciminc Styli & Cautione Professorum trium absq; alio requisito Examine Theologico Examen subivit Rigorosum Dns Joh: Elias Pastelberg Pastor, & Profectus optimos in Philosophia Theoretica, Morali, & Geographia, se fecisse monstravit, cujus reliquis partibus approbationem & commendationem scriptam a Celeberrimis Dnis Professoribus obtinuerat, atq; proinde cum applausu delatus est Ipsi Candidati Titulus, quem præstito Juramento rite excepit.

[illegible]

Mox Thema Disputationis Graduali De Philosopho Christiano, Facultati probatum est edendum sub Phil. Theor. Professoris Celeberrimi Dni M. Elavi Holstenii Præsidio, & defendendum ab A° & R.° Dno Candidato Pastore Pastelberg.

d. 1 Nov. Cum consensu Facultatis Candidatus Dörre materiam Disputationis Gradualis mutavit, & pro priori de Spiritu, aliquot Theses Astronomicas exhibuit censendas, & sub Præsidio Decani defendendas.

d. 4 Nov. In Præsentia Professorum, Decani, Moralium, Linguarum, Historiarum & Phil.æ Theor.æ sequentia sunt proposita & decisa.

Quæstio Magisterialis deinceps mutata. 1. Quæstio Magisterialis placuit futura, An honores virtutem augeant magis an impediant! quæ Quæstio deinceps d. 15 Nov. mutata est in aliam.

2. Respondens in ipso Actu Promotionis futurus denominabatur Pastor Oesiliensis Candidatus Joh: Elias Pastelberg.

3. Gratiarum in eodem Actu fore concessum est Candidato Henr. Gust. Dörre qui idem Orationem publica gratiarum actione actum finiret Promotorialem.

4. Propter difficilima tempora, quandoquidem Rigam obsidione clausam jam teneant hostilia Moscovitica arma, decretum est nullo Epulo hanc Promotionem debere celebrari.

5. Ad Consistorium relata est quæstio, an hoc tempore Instrumentis Musicis in eodem Actu liceat uti.

6. Impensæ præfinitæ sunt singulis Candidatis 10 Imperiales, pro quibus etiam Literas Magisteriales redimerent, qui pecuniarum numerus pariter Promotori, Celeberrimo Dno Prof: Palmroth, & Dnis Candidatis, negotio cum illis eodem Die communicato, placuit.

7. De censura Disputationum sub Præsidio Decani edendarum, super quo negotio, hesterna luce per capsulam Sententiæ rogatæ fuerant, placuit Facultati decernere, illam obeundam à ProDecano, pro qua sua opera, idem quod ipsi Decano pro aliarum Disputationum censura debetur, recipiet Pro-Decanus.

8. In penuria meliorum, Studiosus Ad. Flor: Sigismundi Revaliensis nominatus est forte futurus Opponens in ipso Promotionis acti.

9. Decretum est omnes Candidatos debere duas breves Lectiones cursorias habere idq; memoriter.

Eodem Die Candidatis ad Decanum convocatis sequentia super futura Promotionis Ceremoniis conventione definita sunt.

Ex Consistorii decreto publicatus est dies futuræ Promotionis ad 18 Novembr. deinceps anticipatus.

Impensis 10 Imperialium Candidati consenserunt, modo ne peculiare quid pro Literis Magisterialibus solvere cogantur Typographo.

Epulo intermisso pariter Candidatis convenit.

Pileos simul & Corollis ornari, vestimentis pullis indui, &, si fieri possit, Palliis sericis incedere velle promiserunt Candidati.

Lectiones Cursorias memoriter se habituros ex decreto Facultatis promiserunt quoq; Candidati.

Ad Candidatis minus placuit Studiosum Sigismundi fore Opponentem in ipso Actu Promotionis, ipsiq; in se receperint, ut aliquem ex præsentibus Sacerdotibus persuaderent hoc munus recipere.

Eodem die notum factum est Pastorem Torgelensem Magistrum Henricum Meurk in urbem accessisse, igitur

Postridie literis, Facultatis nomine publice datis, Magistro & Pastori Meurk Sparta Proponendi Quæstionem Magisterialem in futura Promotione, oblata est.

d. 6 Nov. Censuræ Facultatis subjecta est Disputatio Pastoris Pastelb: de Philosopho Christiano. & eodem die Disputatio Alstadii censura Pro-Decani Amplissimi Dni Professoris Palmroths commissa est.

d. 10 Nov. Disputationem Gradualem exhibentem Theses aliquot Astronomicas sub Præsidio Decani defendit cum laude Candidatus Henric: Gust: Dörre Opp: Extra ord: Pro-Canc: & duobus Professoribus. Disp: Dörre.

Eodem die, Intimatione valvis Academiæ affixa Decanus prædixit lectiones cursorias postridie habituros duos Candidatos, Petrum König. Abrahamum Dahlman. & Henricum Gustavum Dörre.

Lectiones Königs. Dahlmans e Dörres. — d. 11 Nov. horis ante Merid. 10 et post merid. 2, in præsentia Procancellarii et Professorum omnium publicas habuerunt lectiones
Candidatus Petrus König de Sacerdotibus veterum.
Candidatus Abraham Dahlman, ante meridiem Vindicias Poëtarum exposuit.
post meridi partem ex Ecloga Virgil: Silen: resolvit.
Candidatus Henr. Gust. Dörr. ante Merid. Versicul. ex Psalm. exposuit Philologice
post merid. De Philosoph. in gene et Logica commentatus est.
Eodem Die in Consistorio Dies Promotionis anticipatus est, et præfinitus d. 16 Novembr.
atque quantum ad usum Instrumentorum Musicorum, referenda erat Quæstio ad Procancellarium, qui postea, intervenientibus e Suecia literis, publicum super Regis sorore Demortua luctum intermissum esse nunciantibus, Musicis Instrumentis in futuro Promotionis Actu omnino utendum esse, censuit.

Disp. grad. Alstadii. — d. 12 Nov. Disputationem habuit Gradualem de Fundamento Computi Ecclesiastici Astronomico Candidatus Carolus Alstadius sub Præsidio Decani: Opp: extra Ordinem Procancellario, idque in Præsentia Generosissimi Chiliarchæ Schreiterfeld, ejusque duorum fratrum Capitaneorum.

Disp. Grad. Pastelbergii. — d. 13 Nov. Disputationem Gradualem defendit Pastor Candidatus Johannes Elias Pastelberg, de Philosopho Christiano, Opp. extra ord: Procancellario duobus Professoribus et insuper Assessore Parlamenti Regii Generosissimo Dno Strömfeld, in Præsentia Chiliarcharum Kieroth et Schwengeln, itemque Oeconomia Præfecti Patris Assessoris opponentis, atque vexillarii Præfecti Schwanwedel.

d. 14 Nov. Intimatione publica denuntiavit Decanus, postridie publice Legendo specimina editurus Dnos Candidatos, Pastorem Joh. Elias Pastelberg et Carolum Alstadium.
Eadem die Præsentibus in Facultate Decano, Prof. Moral. Prof. Linguar. Prof. Histor. et Prof. Phil. Theor., cum Prof. Eloqu. adhuc in Suecia moraretur.
Assignatus est locus Candidatis ad Promotionem proxima die 16 Nov. futuram.

Ordo Candidatorum.
1. Johannes Elias Pastelberg. Pastor Ecclesiæ Mustelensis in Oesilia.
2. Petrus König. Amanuensis Consistorii Academici. Nylandus.
3. Samuel Flodin. Smolandus. hac vice absens promovendus.
4. Carolus Alstadius. Jemtia Suecus.
5. Abraham Dahlman. Borea-Fenno.
6. Henricus Gustavus Dörre. Wenda-Livonus.

Quantum ad ordinem processus, cum per gravissimum, hanc provinciam nunc vexans bellum, Epulum esset intermittendum, placuit Facultati primum congressum
Professorum

Professorum et Candidatorum debere fieri in Consistorio Academico.
Inde post Promotorem procederent Candidati ita ut horum postremi incederent Primique ultimi.
Post hos Sceptra Academica cum Procancellario et Rectore Magnifico atque universo ordine Professorum.
Sub ipso Actu Promotionis Candidatus Respondens in Cathedra inferiori proximus adstaret subsellio Professorum, Gradistæ proximus solio Cancellarii, reliquis medium occupantibus locum, ut sic ordo Candidatorum publice occultaretur.
Post Actum Promotionis in Templum Academicum et inde in Consistorium deducerentur novi Magistri a Procancellario et Professoribus ordine succedentibus.
Atque in Templo occuparent Magistri soli subsellium aliquod primarium.
Tandem ex Consistorio Quisque ad sua discederet.
Cumque interim constaret de sententia Procancellarii de usu Instrumentorum Musicorum, æquum censuit Facultas esse, ut Candidati ipsi, præter prius promissas expensas, Musicæ Præfecto mercedem solverent.
Promotor quoque promisit se in Actu promotionis manu prælaturum Pileum Candidati absentis.
Atque cum pro omnibus Candidatis in urbe Pallia Serica reperiri nequirent, concessum est, ut omnes præter Pastorem, absque palliis, et gladio accincti in Actu Promotionis procederent.
Tempus Inchoandi Actus determinatum est hora 9 ante meridiem, ad signum Campana Templi maxima datum, cum horâ 8va hoc anni tempore tenebræ forent incommodo.
Quantum ad Preces publicas in Templo Academico habendas, decretum est formulam Precationis Rectoratus, mutatis mutandis retinendam esse.
Præterea movit Quæstionem Decanus, de qua Aº 1699 in Consistorio Majori comperiat actum fuisse, an videlicet ex publicis Candidatorum Expensis peculiare quid deberet erogari Decano ut omne non cederet soli Promotori! Sed addidit simul Decanus se hanc hoc vice non movere Quæstionem sua gratia, quippe qui non vellet Candidatos hanc ob causam his temporibus amplius gravari, sed ne suum silentium alii Decano futura aliqua alia Promotione in fraudem cederet: Et factum est decretum, ut posthac Decanus ex communi Massa expensarum quas Actui Promotionis assignaturi forent Candidati futuri cedere

debeat Decanus aliqua portio pro sua opera, cum adesse omnib(us) Decanus debeat Disputationibus plurimis, et Intimationibus scribendis onerari; summa non præfiniebatur, nisi quod duos ad minimum Imperiales pro quolibet Candidato ut Decanus reciperet visum est æquum.

Lectiones Pastelbergii et Alstedii. D. 15. Cum Consensu Procancellarii, semel saltem, ob prope nimis imminentem Actum Promotionis, Lectionibus publicis, ab hora nimirum ante Meridiem 10, se exercuerunt Candidati. Pastor Pastelberg resolvens versiculum ex Jain.

2 Candidatus Alstadius resolvens Quæstionem Algebraicam non nisi per hypothesin Radicum secundarum x.y.z. resolubilem.

Die 16 Nov. 1709 Hi fuerunt præcipui Promotionis ritus.

Postquam pridie in urbem accessisset Pastor Torgelensium, Mag:r Henricus Meurx, et prius designata Quæstio Magistralis in hanc esset mutata:

Quæstio Magistralis. An in Administratione Reipublicæ aliquando ab eo quod precise bonum rectum, justum, honestumque est, ad illud quod contrario modo se habere, et aliquid ex iniquo, injusto parumque honesto ac bono trahere videatur, temporum necessitate ita urgente deflectere liceat?

Observatus est in congressu et Processu plane idem ordo quem Facultas die 14 Nov. præscripserat.

Postquam in Auditorium Majus præcinentibus Instrumentis Musicis ventum est, quo se simul contulerat Amplissima frequentia hominum cujuscunque dignationis sexus et ætatis, Orationem habuit Promotor Amplissimus atque Celeberrimus D:ns Prof:r Andreas Palmrooth, Phil: Moral: et Polit: Prof: Ord. et Fac: Phil: Senior, tam illustri Actui apprime convenientem et Magnificam de variis generibus Candidatorum, et simul de Bonæ Mentis Candidato.

Inter Exordium Orationis et Propositionem, iterumque post Epilogum Musicis Instrumentis et voce filii Procancellarii admodum pueri cantabatur.

Hinc petita et data est a Pro-Cancellario Eminentissimo Gabriele Skragge venia Candidatos quinque præsentes et unum absentem promovendi.

Habita itaque ad Candidatos brevi Promotoris admonitione renunciabantur solenniter Magistri: tum in Cathedram superiorem adscendebantur

singuli, unus post alterum, et manu Promotoris Pileo sertis vere Laureis multo Adamante splendentibus redimito, atque annulo Aureo exornabantur, atque recipiebant egressuri Cathedra superiore Libros apertos.

atque interim dum hæ peragerentur Ceremoniæ, Præcentores Musici tempus jucunde fallebant.

Post hæc Pastor Torgelensium Mag:r Henricus Meurx compellatus a Promotore, super Quæstione Magistrali argutam acutamque fecit argumentationem, qua quæstionem simpliciter negandam esse annitebatur probare.

Cui Magistrorum primus Pastor Joh: Elias Pastelberg prolixe et splendide respondit, responsionem Musico claudente concentu.

Et tunc simul distribuebantur per Ministeriales publicum gratulationes votivæque acclamationes.

Tandem Oratione diserta admodum et concinna Gratias egit solennes Deo, Regi, Cancellario et Pro-Cancellario, tum Præsenti Ordini Equestri atque Professoribus, nec non reliquis Auditoribus et denum commilitonibus studiosis, Magister Henricus Gustavus Dörr.

Hinc in Templum Academiæ applaudente concentu Musico procedebatur; ducebat vero Procancellarius Magistrum Pastelberg, Rector Magnificus Magistrum Dörr, et cæteri ordine Professores Magistros reliquos.

Tempore precum Magistris subsellium suum cessit Procancellarius, qui una cum Rectore Magnifico subsellium Theologorum tantisper occupabit.

Cantores etiam ~~vero~~ tam ante quam post preces concentu Musico novis Magistris gratulabantur in Templo.

Deniq in Consistorium Academicum regressus Procanc:us cum ordine Professorio Magistris omnia vovebat fausta dixitque Vale.

1710.

Decano Olao Holstenio Philos. Theoret. Prof.
Professoribus iisdem, qui antea.

Die 28. Jan. Nomini Caroli in fastis dicato, pro salute Clementiss. Regis oratione solenni vota peregit Cl. Mag. Petrus König. Nyland.

Hoc semestri, appropinquante hoste atque ideo dissipatis studiosis, cum venia Celsissimorum Regni Senatorum, nec non Illustriss. Cancellarii in patriam passim abivere Professores.